

SZENT LÁSZLÓ-ÉV 2017

Szent László király,
védőszentünk,
könyörögj
érettünk,
„hadd legyünk mink
is tiszták, hősök,
szentek, hazánkat
így mentsd meg!”

ÖRÖMHÍR

A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Új dicséret hangja zengjen
a királynak, énekeljen
ujjongásunk dallama.
Mint a lépesmész, az ének
olyan édes, a dicséret
László királyt zengje ma.

Ó, mily boldog s milyen ékes,
szent nevével fényességes
Várad híres temploma!
Ő a lépcső, magyar nemzet
rajta lépdel az egeknek
trónjához, Pannónia.

Véle kegyet, áldást nyertünk,
meg is tartván, mit megleltünk
hitvallásunk hajnalán.
Gyógyítja a betegséget,
munkálja az üdvösséget,
ahogy Mózes hajdanán.

Őnlelkéből, rejtettségből
csillag támad a világnak,
tündökölnek a csodák,
Erejével, győzelmével,
ellenségnek, barbár népnek
futamítja nagy hadát.

Akik hírét együtt zengve
összegyűltünk örvendezve,
kérünk, egek szent Ura,
add, hogy véle találkozzunk,
s eget nyervén eljuthassunk
az örök boldogságra. Ámen.

*(Reggeli dicséret himnusza
Szent László ünnepén)*

IMPRESSZUM

Kiadja: a Debrecen–Nyíregyházi
Egyházmegye

Felelős kiadó: Felföldi László
általános helynök

Főszerkesztő: Kovács Ágnes

Öröm-Hír Szerkesztőség:
4024 Debrecen, Varga u. 4.

Telefon: 06-52-530-451,
06-30-240-1482

E-mail: sajtoiroda@dnyem.hu

Fotó: Kovács Ágnes

Címlapfotó: Szent László
koponyacsont-ereklye (Győr)

Nyomda: Rexpo Kft.

Felelős vezető: Rácz János

*Szent László király
Kisvárdai főtér,
Győrfi Sándor alkotása*

Fotó: Kerezsi Béla

2017 – Szent László-év

Az Úr 2017. évét szeretett hazánkban és lélekben egyesülten a Kárpát-medencében, valamint a világban szét-szórta élő magyar testvéreinkkel az Árpád-ház második szent uralkodója, I. László lovagkirály emlékének szenteljük trónra lépése 940., a szabolcsi országgyűlés (zsinat) megtartása 925. és szentté avatása 825. évfordulója alkalmából.

E három indokon túlmenően mi, Is-ten Debrecen–Nyíregyházi Egyházme-gyében élő hívő népe azért is örülünk ennek a Szent László-évnak, mert egy-házmegyénk és számos egyházközsé-günk (Csökmő-Kóróssziget, Debrecen-ben a domonkos plébánia, Folyás, Furta, Hajdúszoboszló, Kékcse, Nagyrábé, Nyírcsaholy, Nyíregyháza-Borbánya, Nyírdersz, Rétközberencs, Szabolcs és Tiszanagyfalu) védőszentjét tisztelhet-jük a lovagkirályban.

Szent László királyt a cserhalmi üt-közetben kitűnt vitézségével már 22 évesen bizalmába fogadta nemzete, és 30 évesen – 1077-ben – a magyarok el-ismerték kegyes uralkodójuknak. Ural-kodói lelkületébe enged bepillantást egy középkori legenda királlyá koronázásáról a székesfehérvári Boldogasz-szony-templomban: „...nem igyekezett sem felkenekedni, sem királlyá koronáztatni magát: a királyi jelvényeket tisztelettel maga előtt vitetve nem azért töltötte be a királyi méltóság feladatát, hogy az első legyen, hanem hogy hasz-nos legyen”.

A Szent István halála után újjáéledt pogánylázadások egyházzromboló, álla-miség- és jogrendfelforgató, valamint a magyaridegen, országkifosztó és függetlenségeltipró törekvések zúrza-varában Szent László lovagiasan vívott harcaiban győzedelmeskedett. A Szent István örökségéért síkra száll és azt kiteljesítő, külső és belső ellenségein ara-tott győzelméhez nem volt elegendő az, hogy jól forgatta csatabárdját és kardját; Isten fegyverzetét kellett megragadnia (vö. Ef 6,1-19), amit többé már soha sem nélkülözött. Az akkor jelenmegmentő és napjainkig ható jövőkivívó tette ép-pen abban állt, hogy személyes és család-

di példaadásával megnyerte nemzetét a krisztusi hitnek és erkölcsnek.

Az országot a pusztulás szakadéka szélére sodró pogánylázadások és ide-gen hatalmi befolyások felszámolását követően az egyház- és államszervezet továbbfejlesztése, valamint a társadalmi rend megszilárdítása jelentős mérték-ben Szent László érdeme. Erre irányuló erőfeszítései közül kiemelkedő helyet foglal el az általa 1092-ben összehí-vott és elnökölt országgyűlés (zsinat) a honfoglalás kori Szabolcs településen, amely elnevezését – Anonymus szerint – Szabolcs vezérről kapta. Egy 1092-ből származó oklevél szerint Szent István uralkodásától a várispánság központja-ként említik, és az maradt a tatárjárásig.

Borovszky Samu (1860–1912) törté-nész Magyarország vármegyéi és váro-sai c. enciklopédiájában (1900) ekkép-pen méltatja Szabolcs vármegye és a királyi törvényhozás kapcsolatát: „Ha külön jogintézménye vagy különös jogi alkotása révén nem excellált is Szabolcs vármegye társai közt, mégis Szabolcs vármegyét kell első helyre tennünk a fő és székhelyeken kívül eső azon várme-gyék közt, melynek területén a magyar királyság legrégebbi törvényhozási ele-meire találunk.”

Egyházmegyénk azáltal is hálás tisz-teletét fejezi ki „sziklahitú” Szent László király előtt és ápolja örökségét, hogy a szabolcsi zsinaton meghozott törvényeit kétnyelvű (latin és magyar) díszkiadás-ban megjelentette. E kiadványt minden jóakarató honfitársamnak – az anyaország határain innen és túl – szeretettel ajánlom ösztönzésül, hogy Szent László nemzete a családi és társadalmi életében ragaszkodván az evangéliumi erkölcs-höz újuljon meg keresztény magyarság-tudatában, erősödjön és gyarapodjon az egyének, közösségek és egész hazánk lelki-szellemi gyarapodását szolgáló ja-vakban, és a III. évezred hajnalán is hi-tében tántoríthatatlanul kövesse Krisz-tust, aki számunkra a „feltámadás és az élet”.

*Palánki Ferenc
debrecen-nyíregyházi megyéspüspök*

Szent László-emlékmű
Kisvárdá, Szent László
katolikus oktatási intézmény
Győrfi Sándor alkotása

Fotó: Kerezsi Béla

Szent László-herma,
Nagyvárad

Szent László édesapja, Bajnok Béla, a megvakított Vazul fia; édesanyja II. Miesko, lengyel fejedelem lánya, Richeza hercegnő. Szent László 1046-ban született a Lengyel Királyságban; személyében biztosított az első, igazi testvéri kapcsolat a lengyel néppel – a vérségi kapcsolaton túlmenően a keresztény lélek és szellem kapcsolatát.

Hősies erényeiért egyházunk Lászlót, a keresztény lovagkirály mintaképét és hazánk kegyes uralkodóját III. Béla idején, 1192-ben a szentek sorába iktatta. Életéről egy királygesta már a XI. század végén részletesen beszámolt. Ennek felhasználásával készült el szentté avatása előestéjén vagy nem sokkal utána a László-legenda.

A hit bajnoka, a haza hőse

Szent László Európa közepén, a Kárpát-medencében államalapító és egyházszervező Szent István királyunk evangélium ihlette művét folytatta és szilárdította meg: a keresztény Magyar Királyságot. A keresztény Magyarország alapjait Szent István vetette meg, Szent László ezt őrizte meg és mélyítette el a trónbitorlásra irányuló belharcok és az ország önállóságát megszüntetni akaró külső támadások közepette. Történelmünkben Szent István után Szent László bizonyult a legjelentősebb országépítőnek. A társadalmi rend megszilárdulása és az ország politikai szervezetének továbbfejlesztése jelentős mértékben az ő érdeme.

Szent lovagkirályunk a négy sarkalatos erény követésével: az okos döntés képességével, az igazságossággal, a bátorsággal és az önfegyelemmel megmaradásunkat és minden jóban való gyarapodásunkat szolgálta.

Európa közepén két hatalmas népközösség szorításában: a germánok és a szlávok által övezett Kárpát-medencében Szent István és Szent László nélkül már aligha élhetnénk magyarokként.

Szent István király halála után válságos helyzetbe került az ország. A pogányság erői újult erővel a fiatal magyar államosság és az egyház ellen támadtak. A Vazul-fiak – Béla, Endre és Levente – a magyar királyság megmentéséért hazatértek Lengyelországból. Az idősebb Endre (András) lett a király, aki országát megosztván Béla testvéröccsére bízta az északkeleti részeket. Béla kiváló hadvezér volt, amiért kiérdemelte a „bajnok” megtisztelő címet. Amikor András királynak fia született, önkényesen megváltoztatta az örökösödési sorrendről szóló megállapodást. Béla halála után fiai, Géza és László – Ottó morva herceg csapatai segítségével – 1074-ben a mogyoródi csatában legyőzték a németek által támogatott Salamont (I. András fiát).

Szent László királynak harcolnia kellett a pogány magyarság tiszántúli maradéka és az Erdélybe betörő kunok ellen. Eredményesen megvívta valamennyit. Kemény kézzel hozott törvényeket a pogány garázdák ellen. Elkezdte, majd utóda fejezte be a 72 vármegyéből álló közigazgatási rendszer kiépítését.

E rövid történelmi visszatekintő után foglalkozunk jelenünkkel!

Közösen szerezhetünk tapasztalatot arról, hogy egyre nyugtalanabb időköt élünk, és számos területen kénytelenek vagyunk elviselni a gyors változások és átalakulások korszakát. Korunkban olyan jelenségekkel kell számot vetnünk, amelyeket néhány évvel korábban nem tartottunk volna lehetségesnek. A felgyorsult, majdnem űzötté vált élet- és munkaritmus valódi fenyegetettséget jelent magyar és katolikus keresztény önazonosságunkra.

Katolikus keresztény és magyar nemzeti önazonosságunk a népek teremtő és megváltó Istenének ajándéka számunkra. A tartalma maradandóan ugyanaz, mégis újból elsajátítandó, megőrzésre és védelmezendő elmélyítésre. Krisztus-követő magyarokként a katolikus egyház közösségében érezzük annak kihívását, hogy katolikus keresztény önazonosságunk megtartásáért elszántan harcoljunk, tanúsításáért pedig merészen küzdenünk kell – Szent László királyunk áldozatos egyházhűségével, nemzetgyarapító hazaszeretetével, megalkuvást elutasító Krisztus-követő házasságával és családi életével, valamint az Európa népei közötti megbékélés előmozdításával. Ezen a négy területen (egyház, haza, házasság és családi élet, valamint Európa) megkövetelt helytállásunkhoz szükséges tetters lelkület tartozékait szépséges egységbe foglalja a szent férfiak közös olvasmányainak gyűjteményéből Szent László liturgikus ünnepén (jún. 27.) választható szentlecke Szent Pál apostolnak az Efezusiakhoz írt leveléből (6,11-19):

„Testvéreim! Öltsetek fel az Isten fegyverzetét, hogy a gonosz napon ellenállhassatok, és mindent legyőzve megtarthassátok állásaitokat. Így készüljétek föl: csatoljátok derekatokra az igazság övét, öltsetek magatokra a megigazulás páncélját, sarunak meg a készséget viseljétek a békesség evangéliumának hirdetésére. Mindehhez fogjátok a hit pajzsát, ezzel elháríthatjátok a gonosz minden tüzes nyilát. Tegyétek fel az üdvösség sisakját, és ragadjátok meg a lélek kardját, vagyis az Isten szavát. Minden alkalommal imádkozzatok a Lélekben könyörögve és imádkoztatok kitaróan az összes szentért, és énértem is, hogy megkapjam a beszéd ajándékát, hogy amikor megszólalok, bátran hirdessem az evangélium titkát.”

Az igazság öve

Az öv szolgálja a ruha összefogását, és így arra képesít, hogy akadály és botladozás nélkül járjunk-keljünk. A Bibliában a ruha az ember méltóságának és a felövezettség a szolgálatkész és éber lelkiállapot kifejezője. Ezzel kapcsolatban kérdezzük meg magunktól: Mi fogja és tartja össze minden ember méltóságát mindenhol? Mitől lesz a jó célra törekvésünk akadálytalan? Az emberre vonatkozó isteni igazság szolgálatától és a hozzá való ragaszkodástól. Ennek érdekében szükséges a létünkre vonatkoztatott hazugságok és féligazságok totális és radikális felszámolása. Ez kezdetét veszi a bűnbánat és a megtérés szükségességének felismerésével, amelyre Szent László király jó példát adott. A Monte Cassinó-i bencés apáthoz 1091-ben írt levelében ez a vallomása áll: „Bűnös ember vagyok.”

A megigazulás páncélja

A páncél rendeltetése: az átfogó védelem biztosítása. Ilyen átfogó, azaz mindenkinek mindenkor (valamennyi életkorban), mindenhol (kötelességteljesítésben és lazításban) és minden életállapotban hatékony védelem az istengyermeki értékünkhöz való ragaszkodás. Csak ekkor maradhatunk meg manipulálhatatlanoknak.

Az istengyermekség egyik legszebb jellemvonása a megbocsátás. A pogányságot visszaállítani akaró unoka-

testvérét, Salamon királyt (1063–1074) legyőzte Szent László, de nem büntette meg a kor szokása szerint, hanem csak fogságban tartotta udvarában úgy, hogy rangjához mértén mindennel ellátta, és folyton „...imádkozott Salamonért, hogy térjen meg Isten törvényéhez” – olvashatjuk a krónikásnál.

Az istengyermekséget igenlő és azt élő ember mindenkor és mindenkiért imádkozó ember. Szent László imáinak hatásossága tárul elénk az alakját körülfontó legendákban is: az üldöző ellenség előtt a szikla meghasad, éhező katonáinak szarvascsordák jelennek meg, imájára víz fakad a sziklából, az ellenség elé dobott pénzei kővé változnak...

A hit pajzsa

A pajzs szolgálja a sérülést, benuást és halált okozó támadások kivédését. Ezen támadások egyike-másika napjainkban: erkölcsi relativizmus és nihilizmus, politikai és gazdasági liberalizmus, individualista és hedonista életfelfogás, értéksemlegesség és vallási közömböség stb.

Az 1092-ben Szabolcsba összehívott zsinaton Szent László a hit és az erkölcs elválaszthatatlan összetartozásának alapján rendelkezett arról, hogy büntetés sújtja a pogány szokásoknak hódolókat, és szabályokat léptetett életbe az erkölcsi élet védelmére a házasságon belül és azon kívül. A krónikás így jellemezte a szent királyt: „Minden ítéletében Isten félelmét tartotta szem előtt.”

A lélek kardja

A kard szolgálja az elválasztást. A helyes elválasztás mindig megkülönböztetés. Ezen alapszik az univerzum és az idő; a megkülönböztetés folytonos művelésén nyugszik az ember életének és történelmének végső célra irányulása.

A megkülönböztetés gyakorlatának kézikönyve Jézus Krisztus evangéliuma, amely a ‘minden mindegy’ beállítottság totális és radikális felszámolása, és a ‘nem mindegy’-központúság örömhíre.

Szent Lászlónak nem volt mindegy, hogy pogány vagy keresztény Magyarországot hagy örökül nemzetének; hogy a hit fényével győzi le a pogányság maradványát és a hazaárulás sötéttségét. Nekem sem lehet mindegy, hogy katoli-

kus keresztény magyarnak vagy globalista világpolgárnak, vagy újpogánynak vallom magam. Mi az ilyen szemléletű kortársainkat sem tartjuk ellenséginknek, hanem testvéreinknek Krisztusban. Szent László országa és egyháza szolgálatára a magyar népnek saját nemzetéből adott szent példaképeket, amikor 1083-ban az oltár dicsőségére emeltette István királyt, Imre herceget és Gellért püspököt.

Ezzel összefüggésben ítéljük meg mi magunk, és döntünk:

– Nem mindegy, hogy vallásos vagyok-e, vagy istentelen, vagy valláspótlékokat (pl. ezotéria, táltos vallás stb.) fogyasztok-e; hogy belenövök-e és milyen mélyen gyökerezem meg katolikus keresztény hitemben.

– Nem mindegy, hogy hogyan élek, és közben milyen tartalommal telik meg az életem, és végül mivé teszem magam, mire megöregszem. Nem mindegy, hogy milyen intenzitással kamatoztatom talentumaimat.

– Végül az sem mindegy, hogy csak a keresztlevellem az egyetlen kapocs köztem és a Jézusban hívők helyben megtalálható közössége között, vagy ennek a közösségnek az életét gazdagítom a Szentlélektől elnyert karizmáimból fakadó szolgálataimmal – Szent Lászlóhoz hasonlóan.

Károly Róbert és Nagy Lajos király megesküdtött, hogy méltó őrzői és folytatói lesznek Szent László szellemi-lelki örökségének. És mi?

Június 24-én Szabolcs községbe a Szent László-év egyházmegyei központi ünnepségére szeretettel meghívom és várom a Kedves Híveket, mert közösen kell tanúskodnunk arról, hogy egy szívvel-lélekkel vállaljuk és önmagunkra nézve kötelezőnek tartjuk Szent László királyunk örökségét áldozatos egyházhűségben, nemzetgyarapító, önfeláldozó hazaszeretetben, az Európa népei közötti megbékélés előmozdításában, valamint megalkuvás-elutasító, Krisztus-követő házasságban és családi életben.

*Palánki Ferenc
debrecen-nyíregyházi
megyéspüspök*

Történelmi és kegyelmi pillanat Debrecenben

410 év után először hagyta el Győr városát Szent László király koponyatető-csontereklyéje, és első útja 2017. május 13-án (éppen a Szűz Anya fatimai jelenése 100. évfordulójának napján) Debrecenbe, a Szent Anna-székesegyházba, majd Nagyváradra vezetett. Megható történelmi és kegyelmi pillanat részesei lehettek a debreceniek.

Szombaton, az ereklye ünnepélyes fogadása után Orosz Lőrinc, a Szent Anna-székesegyház plébánosa mutatott be szentmisét, ezután Bognár István, a győri székesegyház plébánosa előadást tartott az ereklyéről, végül

késő estébe nyúló énekes virrasztáson, közös imádkozáson vettek részt a hívek. Másnap, 14-én, vasárnap a közel 1000 éves ereklyét a nagyváradai Szent László-ünnepségre szállították, majd az egyházmegyénk több településéről

A háttérben Orosz Lőrinc a debreceni székesegyház plébánosa és Bognár István, a győri székesegyház plébánosa

érkező zarándokok ismét érezhették az ereklye közelségét Debrecenben, hiszen este 7 órától Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök ünnepi szentmisét mutatott be a Szent Anna-székesegyházban az ereklye jelenlétében. A szentmisén részt vett Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek is.

Palánki Ferenc megyéspüspök prédikációjában először János evangéliumából Jézus utolsó vacsorán elmondott búcsúbeszédének üzenetére irányította a figyelmet. A főpásztor elmondta, mint ahogyan az apostolok, mi is ott vagyunk Jézus mellett, aki arra tanít bennünket, hogy az örök élet távlatából szemléljük és éljük az életünket. „*Ne legyen nyugtalan a szívetek! Higyetek az Istenben és bennem is higgyetek!*” (Jn 14,1). „*Én vagyok az út, az igazság és az élet*” (Jn 14,6). Jézus akkor mondja ezt, amikor készül a halálra, hogy teljesen odaadja értünk az életét. A püspök atya hangsúlyozta, úgy nézzünk mi is az életünkre, hogy a halállal nincs vége mindennek, mert az hozzátartozik az örök élet teljességéhez. Az evilági dolgok ne kössenek bennünket a földhöz, szabadon haladjunk azon az úton, amire Jézus azt mondta: „*Én vagyok az út*”.

A megyéspüspök ezután Szent László király példamutató életét emelte ki, akinek koponyatető-csontereklyéje sok csoda forrása volt, az évszázadok során testi és lelki gyógyulások

sorozata történt a sírjánál. A nagy királyok egy-egy nehéz döntés, ütközet, uralkodásuk előtt a sírjához zárandokoltak, hogy kérjék az ő segítségét a szolgálatukra. A magyar uralkodó úgy tudta vezetni ezt az országot, hogy közben Isten országát is építette. Csak akkor van értelme a szolgálatnak, ha azzal az örök életet szolgáljuk, közben megismerve az igazságot, ami nem valami, hanem Valaki, maga Jézus Krisztus.

A püspök atya a szent király alázatos életéből kiemelte: „A magyar uralkodó éjszakákon át imádkozott, hogy megismerje Jézust, az igazságot. Ennek köszönhetően soha nem tévesztette el a célt, és hatalmát szolgálatként

Szent László-herma,
Győr

élte meg. Ezt igazolja az is, hogy koronáját, az uralkodás jelképét nem a fején viselte, hanem mindig maga előtt vitette. Az uralkodás szolgálatot jelent. Jézus Krisztus, az igazi király adott erre példát. Szent Lászlónak nem az uralkodásra volt szüksége, hanem szeretetre. Úgy uralkodott, hogy átengedte a hatalmat az igazi királynak, Istennek, így lett igazán keresztény. Nekünk sem uralkodnunk kell egymás fölött, hanem másokért élni. Felelősséget kell vállalnunk egymásért, nemzetünkért, magyarságunkért. Ehhez kérjük a nagy szent, országmegtartó királyunk közbenjárását, imádságát, segítségét.”

A szentmise végén Bognár István, a győri székesegyház plébánosa szólt a hívekhez. Elmondta, hogy az ereklye őre, a győri székesegyház mindenkor plébánosa nélkül az ereklyét nem vihetik sehova. Szent László hermája jelenleg nincs szállítható állapotban, így az ereklyét egy alig egy hete készült díszes ereklyehordozóban hozták el Debrecenbe, majd Nagyváradra.

A szentmise végén a jelen lévő híveknek lehetőségük volt tiszteletüket tenni az ereklye előtt.

Kovács Ágnes

AZ EREKLYE ŐRE MENNYEI KINC SRŐL BESZÉL

Beszélgetés Bognár István győri plébánossal

Szent László koponyacsont-ereklyéje a Szent Korona és a Szent Jobb mellett Magyarország harmadik legfőbb nemzeti kincse, nem véletlen tehát, hogy 410 év után először hagyta el Győr városát 2017. május 13-án, amikor Debrecenbe és haza, Nagyváradra látogatott. Így a 2017-es Szent László-évben a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye pártfogójának ereklyéje előtt két alkalommal is leróhatják tiszteletüket az egyházmegye hívei, hiszen június 24-én az egyházmegye központi ünnepségén, Szabolcs községben is az ereklye jelenlétében vehetünk részt ünnepi szentmisén. Bognár István atyával, a győri székesegyház plébánosával beszélgetünk.

A Szent Korona és a Szent Jobb Szent István királyhoz köthető. Nagyobb a kultusza Szent Istvánnak, mint Szent László királynak.

Az István király idejében készült korona egyszerűbb formáját később átalakították; a ma is látható díszesebb alakja László királyhoz kötődik. Érdekes számonra, hogy napjainkban nagyobb tisztelet övezi Szent István királyt, pedig a középkorban sokáig a szent király maga László volt. László kultusza, legendavilága sokkal gazdagabb, kiemeltebb, nevéhez több csoda, imameghallgatás fűződik, őt tekintették inkább a szent irányúnak. István király mint az első apostoli király kultusza később lett megalapozva.

Mint ahogyan a koronának, a hermának is nagyon kalandos a története. A lovagkirály a haza védelmében harcolt, számtalan győztes csatát vívott, éppen hadba indult, amikor Nyitra környékén érte a halál. Innen Nagyváradra került László király földi maradványa, mint ahogyan azt életében meghagyta. Ez olvasható Bunyitai Vincze váradi címzetes kanonok: Szent László király emlékezete (1892) című legendájában is: „Ő még életében meghagyta vala, hogy Bihar Váradá vinnék temetni ő testét halála után; de a magyarországi fejedelmek látván az időnek alkalmatlan és messze voltát, félének rajta, hogy a szent király testének romlása ne legyen a nagy buzgó hőségnek miatta. Tanácscsal élvén, közelségnek okáért, térének Fejérvár felé, holott a szent királyok teste nyugoszik vala. Es mikoron éjjel a szálláson elnyugodtak volna: nem aluszik vala sem az úr Isten, sem a boldog szent. Embernek tanácsa és akarata nem olyan, mint az úr Istené. Kelkének fel reggel hajnalban, hogy tovább mennének: hát látták, hogy nincsen ott a szekér, sem a szent test. Megszomorodának rajta, és futosván té-tova, kérdőzködének: ha ki látta volna? De mikoron Várad felé tértenek volna,

látták: hát minden emberi segődelem nélkül Várad felé mégyen a szent test mind szekerestül!

Látván a nagy isteni csodát, dicsérek az úr Isten.”

Nagyváradot a „magyar compostellának” is nevezték, hiszen a nagy királyok koronázásuk vagy csatába indulásuk előtt Váradra, a király sírjához zarándokoltak, hogy kérjék a közbenjárását. Megható az is, hogy nagyjaink, püspökök, királyok Szent László királyhoz kívántak temetkezni.

A Szent László-herma a Győri Egyházmegyei Kincstár legjelentősebb darabja. Hogyan került Váradról a szent király koponyája a győri székesegyházba?

A Szent László koponyacsontját őrző herma Győr városának a szimbóluma, amely I. László király szentté avatásának alkalmából az 1200-as években készült. Ez az ereklyetartó 1405-ben tűzvészben megsemmisült; a jelenlegi Győrben látható ereklyetartót 1400–1425 között készítették.

Szent László földi maradványait, az épségben maradt koponyacsontját halála, szentté avatása után is nagy becsben tartották. Királyok Szent László fejerekléjénél tettek esküt, de nagy viszontagságok, háborúk idején is a csontjának jelenléte adott a hadvezéreknek reményt és hitet a győzelemhez. A legkritikusabb történészek is igazolják, hogy az erről és a magyar uralkodót körülvevő csodás eseményekről szóló legendák nem alaptalanok.

Váradról a fejereklé először az ecsedi templomba került, ezután Gyulafehérvárra, majd Náprági Demeter váradi kanonok, aki később pozsonyi prépost lett, 1601-ben magával vitte Pozsonyba, 1607-ben pedig püspökké való kinevezésekor Győrbe.

Ekkor indult meg egy több évszázados jogi vita Várad és a győri püspökség között. Én örülök, hogy nálunk van, de ahogy közeledtünk most Debrecen felé, elgondolkodtam azon, ha én debreceni vagy váradi lennék (Debrecen a váradi püspökséghez tartozott), akkor biztos magamnak szeretném tudni az ereklyét, mert innen indult el. Zichy Ferenc győri püspök az 1700-as években az akkor már kialakult erős feszültség oldására a koponyacsontból egy darabkát átadott Váradnak, amit szintén hermában őriznek.

A koponyacsont-ereklye ebben az évben 410 év után először látogatott haza Nagyváradra és előtte Debrecenbe. Hogyan, milyen körülmények között szállították?

„Méltó és igazságos, illő és üdvös,” hogy Debrecenben, majd Váradon vendégeskedjen ennyi év után az ereklye. Ennek az utazásnak, szervezésnek a motorja Böcskei László, a Nagyváradai Egyházmegye püspöke volt. Külön is fontos volt számára, hogy az ereklyék találkozzanak Szent László évében. Komoly biztonsági intézkedések mellett szállítható az ereklye. Az ORFK biztonsági szolgálatot, az MNB pedig páncélaudót bocsátott a rendelkezésünkre, jómagam pedig mint az ereklye őre kísérem az ereklyét, mert nélkülem nem vihetik sehová. Az ereklye őre a mindenkori győri székesegyház plébánosa. Ugyanígy a Szent Jobb őre a mindenkori Szent István Bazilika plébánosa. Az ereklyének testőrei is vannak, a biztonsági embereken túl. Dr. Veres András győri megyéspüspök külön kérése volt, hogy ebbe a nemes szolgálatba vonjunk be fiatalokat, így mélyen hívő fiatal emberek kísérték az ereklyét, akikkel egész úton imádkoztunk.

Milyen érzés az ereklye jelenlétében élni, szolgálni?

2016 adventjétől vagyok a székesegyház plébánosa, de 26 év óta, amikor jelentkeztem a győri szemináriumba, mindig különös varázs, vonzerő vis engem Szent László hermájához, amellyel szemben található Boldog Apor Vilmos püspök sírja. A harmadik nagy kincse a székesegyháznak pedig a több mint 320 évvel ezelőtt könnyezett Szűz Anyakegykép. Én úgy tekintek erre a három szent ereklyére, mint mennyei kincsekre, amelyek áthatják az életemet. Az Úr Jézus után az Ő közbenjárásukat sokszor kézzelfoghatóan tapasztalom.

Hol őrzik e mennyei kincseket a székesegyházon belül?

A legmeghittebb helyen. Győrben az ország egyik legrégebbi székesegyháza található, alapjaiban középkori elemekkel, román stílusú apszisokkal, oldalában a gótikus támpillérekkel, amelynek homlokzata klasszicista, de belső terében barokk jegyek láthatóak. A főhajótól jobbra található a legősibb épen maradt gótikus hajó, a Hédervári-kápolna, ahol a Szent László-ereklye, Boldog Apor Vilmos püspök sírja és a Szűz Anya-kegykép

található. Különleges atmoszférája van ennek a helynek, itt egy kegyelmi erőter tapasztalható, amit megérez az is, aki nem vallásos.

Jelenleg a székesegyházat belső felújítás miatt megközelítően fél évre bezárják, ez idő alatt a kincseinket a bazilikán kívüli látogatóközpontban lehet megtekinteni.

Mit jelent a győri hívek számára az ereklye jelenléte, és milyen vallási gyakorlatot övezi?

1763. június 28-a hajnalán – Zichy Ferenc püspök idejében – Győr városát nagy erejű földrengés rázta meg. A földrengés július 9-én megismétlődött. Mivel az első földrengés a szent király ünnepének másnapján következett be, gróf Zichy Ferenc püspök, a székeskáptalan tagjai és a városi polgárság a lovagkirály közbenjárásának és hermája általi jelenlétének tulajdonította a súlyosabb csapás eltávozását. Az első körmenetet 1763. július 10-én tartották meg a várfalak körül a Szent László-hermával, Zichy Ferenc püspök vezetésével.

Szent László szentté avatása június 27-én volt; ez lett az országos ünneplés napja is. 1763 óta van egy fogadalma a városnak, hogy a belvárosi utcákon megtartják az ünnepélyes körmenetet, amikor körbehordozzák Szent László hermáját is.

A csaknem ezeréves koponyaereklyén 2011-ben vizsgálatokat végzett egy antropológusokból, anatómusokból és genetikusokból álló, átfogó természettudományos és műszaki vizsgálatokat végző tudóscsoport. Milyen többletinformációt adott a kutatás?

A vizsgálat eddigi eredményei szerint a koponya egy 50-60 éves kora között elhalálozott férfi koponyája. Ki kell emelni a koponya rendkívül férfias antropológiai jellegét; bizonyos külső jellegei erőteljes izomzatra, fokozott aktivitásra utalnak. Az antropológiai vizsgálatok előzetes eredményei azt támasztják alá, hogy a Szent Lászlónak tulajdonított koponyaereklye valóban az 1000-es évek második felében élt királyé lehet. Elterjedt, hogy Szent László magasabb volt mindenkinél; az ábrázolásai is erre utalnak. A koponyacsont alapos anatómiai vizsgálata alapján rekonstruálták az egész csontvázat, amely viszont nem egészen támasztja alá ezt a nézetet. Az akkori magyar emberek átlagmagassága 160-170 cm volt.

Ezek az eredmények viszont egyáltalán nem kisebbitik az ő nagyságát. A Szent László-legendák az ő szellemi nagyságát, életszentségét emelik ki.

A Szent László-kultusz nemcsak a király földi életében, hanem a sírjánál, halála után is megmaradt, ami még inkább azt bizonyítja, hogy ő életében is szent volt. Elgondolkodtatnak vallomásai, többek között az, amikor megfogalmazta, mennyire nehéz neki mint királynak megmaradni büntetlenek, amikor az egész ország védelmében kell állnia. Ezek csodálatos gondolatok.

Prohászka Ottokár Székesfehérvár, a királyok koronázási városának püspöke (1906–1927) azt mondja, Szent Lászlóval lett a magyar nép kereszténnyé és szentté. Ez nagyon fontos. Míg Géza érdekből vette fel a kereszténységet, István király már megkeresztelve nevelkedett – de uralkodása után még visszatértek a pogány villongások –, Szent László, akit úgy is neveztek, hogy „athleta Christi”, Krisztus bajnoka, a haza hőse hintette el a magyarokban a keresztény hitet.

Mint ahogyan Mindszenty József hercegprímás mondta, a Pannonia Sacra (Szent Magyarország) eszménye Lászlónál található meg. A magyar népet ugyanis összekötötte a környező közép- és kelet-európai népekkel: szlovákokkal, horvátokkal. A zágrábi érsekséget is ő alapította.

Nagyon rászorulunk az Ő patronálására, különösen most ezekben a nehéz időkben, amikor azt látjuk, hogy tőlünk nyugatabbra Európa gondolkodás nélkül adja fel keresztény identitását. Nekünk a 24. órában tennünk kell valamit.

Ismét Prohászka püspököt idézve: A vonulók felhők mögött örökké kék az ég.

Szent László, védőszentünk, könyörögj érettünk, „hadd legyünk mink is tiszták, hősök, szentek, hazánkat így mentsd meg!”

Kovács Ágnes

Isten és a nemzet vitéze

Most, amikor a jubileumi Szent László-évben emlékezünk a magyarság második szent királyára, Prohászka Ottokár püspöknek az Árpád-házi szentekről mondott beszédei jutnak eszünkbe, aki az államalapító és egyházszerző Szent Istvánt a nemzet pátriárkájának, fiát, Szent Imrét, a tiszta ifjút első fiának, Szent Lászlót pedig Isten és a nemzet vitézének nevezi, majd így folytatja:

„A magyar kereszténység eszménye Szent László. Benne virágzott ki jellemző típussá a magyar kereszténység; benne forrt össze a keresztény szentség a nemzeti szellemmel. Addig a kereszténység idegen földbe ültetett fa volt; öntözte azt István könnyeivel, a hithirdetők keresztvízzel, a vértanúk vérukkal; meg is fogamzott, de nem gyökeresedett meg úgy, hogy magába tudta volna szívni a föld sajátos elemeit, s ez elemek szerint szent alakot, életet ölteni.

Szent László nem tanít; ő nem apostol; de ő küzd, harcol, s győz a kereszténységért. A nép hajlamait, harci hagyományait, bátorságát, vitézségét lépteti be az inkább csak tűrő, szenvedő, csöndes megadású kereszténységbe, s ezzel vezeti be az Egyházat a magyar népeletbe. A népnek ugyanis a hős, a dalia, a vitéz harcos tetszik. Az ősi dicsőség pogány egén ott ragyogtak a hősök; a magyar kar, a bátor szív, melytől egy világ reszketett, nem szűnt meg lelkesíteni a népet, s eddig ez mind hiányzott a kereszténységben; az emberek meg voltak ugyan keresztelve, de a nép még nem; mert a nemzet akkor válik kereszténnyé, amikor eszményeit keresztelik meg.”

Béla herceg és Richeza hercegnő házasságából 1046-ban Lengyelországban született László a lengyel táj emléke után a magyar hon szépségében talál hazára. Édesapja, Béla herceg, a királlyá választott testvérétől, Andrástól Biharvár környékén kapott birtokot.

Feljegyezték, hogy az ifjú László már gyermekkorában nagyobb és erősebb volt kortárasainál. Édesanyja szerető gondoskodással terelgette fia lelkét a Jóisten felé, nevelését pedig féltő gondnal Marcell, a biharvári prépost végzi. Az ifjú herceg szorgalmasan haladt előre az írástudományokban, de emellett a vitézi tornák iránt is hajlandóságot mutatott. Erős fiú, aki könnyedén emeli fel a nehéz kardot, s a vadászatokon is kitűnik ügyességével és bátorságával. A jobbágsorból származó apródja mindig vele van, aki csak akkor hagyja magára, amikor esténként a sötét templomba tér be, hogy az örökmécs fényénél imádkozzon.

Egy idő után, lovagi neveltetésének befejezésére visszatér Lengyelországba. Amíg távol van, apja, Béla herceg és nagybátyja, András király között testvérviszály tört ki. A végzetes összecsapásban András király marad holtan a

csatateren, és így Bélát választják meg az ország uralkodójává.

A nép hőse

László ekkor már véglegesen visszatér Lengyelországból hazájába. Ebben az időben éri az országot a keletről jövő kunok első támadása. A kerlési csatában az ifjú László is jelen van, aki egy fejvel magasabb mindenkinél, észreveszi, hogy az egyik kun vitéz elrabolt egy magyar lányt, nyomban üldözőbe veszi a leányrabló harcost, és azt megállásra kényszerítve megmenti a megriadt hajadont.

Béla király halála után László fejére kerül István király koronája. A történelem rendre feljegyzi, hogy trónra lépését követően a szigorú törvények hatására hathatósan javultak az erkölcsök, az erősödő egyház, a papok egyre több köznépből származó embert tettek kereszténnyé, vasárnaponként megteltek a templomok. Már csak az idősebbek emlegették holdas éjszakákon Vászoly vezért és a fehér ló mondáját, s a sámánok, táltosok unokái is sírba szálltak.

Ez időről így ír Prohászka püspök: „A régi vitézséget Szent László tüntette föl önmagán; e jellemvonása által szívén ragadta meg a nemzetet; öröme s eszménye László lett; dicshimnusz zeng a legenda róla; alakjába beleszövődik a

nemzeti lelkesülés minden nagy gondolata s meleg érzelme.

A kereszténység ezentúl már nemzeti létté, a keresztény király a nép hőségévé vált. Szent István koronája a hős Szent László fején a keresztény királyságnak s e királyságot megalapító vallásnak szimbóluma lett, mely minden más csillagot elborít, mely vízvázasztó magaslattal von Szent László kora óta a pogány s a keresztény Magyarország közé. Ez az a férfiú, ki alatt Magyarország végleg kivívta függetlenségét.”

Az igazság bajnoka

Mindezek szellemében, uralkodása során mindvégig szívén viseli a valóság és az egyház sorsát, püspökségeket alapít, monostorokat építet, templomokat emeltet. A világi jogi szokásokat is megváltoztatta, megszigorította. Szokásban volt ugyanis, hogy a gonosztevők, rablók, gyilkosok bizonyos főúri udvarházakba menekültjogot élveztek, és ez sok visszaélésre adott alkalmat. Ezután csak a templomoknak maradt meg a menedékjoguk. Szigorúan megbüntette azokat a bírákat, akik hagyták magukat megvesztegetni, és így az igazságos döntést befolyásolni.

Az egyetemes egyházi ügyekben is hallatja szavát, VII. Gergely pápa mellé áll, amikor IV. Henrik német-római császár magának akarja a püspökök kinevezésének jogát. Ebben a küzdelemben azokkal szövetségelt, akik ez

ügyben a pápa jogát ismerték el. IV. Henrik, aki az egykori trónkövetelő Salomonnak az apósa volt, állandóan támadja a magyar királyságot. 1079-ben ismét támadást indított, de László serege fényes győzelmet aratott felette.

Az imádságos uralkodó

László egyre jobban felismeri elődjének, Szent Istvánnak a nagyságát, érdemeit, és ezért gyakran eljárt Fehérvárra, a szent király kriptájához imádkozni. Voltak azonban olyanok is, akik úgy gondolták, hogy nagyapjának, Vászolynak a megvakíttatása miatt gyűlöletet táplál, de László szívében már régen csodálat és szeretet lakozott. Az egész országban elterjedt annak a híre, hogy István sírjánál csodás gyógyulások történnek; főleg a vakok nyerik vissza látásukat. Zarándokok tömege látogatott ezért Fehérvárra. Így elhatározást nyert, hogy Istvánnak és fiának, Imrének tetemét a sírból kiemelik, hogy szentté avatásuk után ereklyéiket az oltáron tisztelhesék.

A sírt elzáró követ azonban sehogyan sem tudták levenni. Ekkor – a legenda szerint – egy jámbor apáca azt mondta Lászlónak, hogy ne csak a halott ellenségeinek bocsásson meg, hanem az élőknek, így Salomonnak is, aki az életére tört, és ezért László a visegrádi várba záratta. László azonnal követeket küldött Salomon szabadon bocsátására, és ekkor a krypta súlyos

követ könnyűszerrel le tudták emelni. László királynak a magyar nemzet és az Egyház iránti szolgálata nyilvánult meg abban is, amikor István, Imre és Gellért, valamint András és Benedek zobori remetek ereklyéit 1083-ban fölemeltette az egyházi és világi nagyok, valamint hatalmas néptömeg jelenlétében. Ezzel a magyar népnek a saját nemzetéből adott szent példaképeket.

Időközben meghalt László király felesége, akitől egy kislánya született. Örökös hiányában újraházasodik, Rudolf német fejedelem lányát, Adelheidot veszi feleségül. Rövid időn belül – a Jóisten akarata szerint – Adelheid is meghal, fiú utód nélkül hagyva a királyt, hiszen ebből a házasságból is egy kislány, Piroska született. Első kislányát később egy orosz fejedelem vette nőül, Piroska pedig a görög császár felesége lett. Őt az Árpád-házi szentek sorában Szent Piroskaként tiszteljük.

Fiú utóda nem lévén, öccsének, Gézának a fiait, Álmost és Kálmánt szerette és nevelte. Álmost hamarosan a horvát trónra ültette, Kálmán, aki a tudományokat és a könyveket szerette – s akiből, úgy hitték, pap lesz – igencsak vágyódott a trónra. Gyenge, vézna fizikuma is oka lehetett annak, hogy gyűlölettel fordult – az atléta természetű – nagybátyja felé. László szomorúan tapasztalta meg, hogy szemében mindig rideg elutasítást látott, holott hálát és szeretetet érdemelt volna.

Maksa-csata; Üldözés; Párviadal – a kun lefejezése és a megpihenés; másolat

Szent László vizet fakaszt a sziklából (freskó)
Debrecen, Szent Anna-székesegyház

A szegények istápolója

A király a szegények életét igyekezett megkönnyíteni. Feljegyezték, hogy nagy egyházi ünnepeken utasította az ispánokat, hogy az ünnepi lakomák húsból mindig juttassanak az útszéli koldusoknak.

Egyre gyakrabban kellett védekeznie az újonnan többször is támadó kunokkal szemben, akik főleg akkor támadtak, amikor László az országon kívül volt. Így történt, hogy amikor horvátországi küzdelmei voltak, újból betörték a kun seregek az országba. Lászlónak gyors futárral küldenek üzenetet, aki azonnal visszafordul seregével a keletről jövő támadást kivédeni.

Az irgalmas király

Amikor a magyar vitézek, bosszút állva az országban elkövetett gyalázatokért, a már menekülő kunokat halomra gyilkolják, László leállítja ezt a bosszút, és arra gondol, hogy a fogoly és javulást fogadó kunokat letelepíti és Krisztus hitére téríti. Amikor véglegesen sikerült a kunokkal

leszámolni, és ígéretüket vette, hogy többé nem támadnak hazánkra – többet tudott az ország belügyeivel foglalkozni.

Életrajzírói azt is megemlítik, hogy akár törvénykezési, akár egyházi ügyekben akart dönteni, előtte mindig a templomi magányban kért segítséget. Szent István nyomdokain halad, amikor püspökségeket, monostorokat alapított, így a zágrábi püspökséget és a somogyvári apátságot is, ahová francia bencéseket telepít le. A Szent István által alapított bihari püspökséget Szent László helyezte át Váradra, mivel Bihart feldúlták a kunok. Nagyvárad, egyházmegyénk elődje így lett püspökségi székhely. Ezzel egy időben alapította a gyulafehérvári székeskáptalant is, mely hiteleshelyként működött, és évszázadokon át működtette a káptalani iskolát.

A nép, a haza és az egyház sorsának irányítása, gondozása és építése volt életének középpontjában – és az ima. Egész élete csupa imádság volt – olvassuk egy róla szóló írásban. A nép ajkán már életében születtek és felidéződtek azok a legendák, csodás történetek, amelyek a szent király környezetében történtek.

A szent harcost mennyei erő segíti

Olvassuk most újra Prohászka püspök sorait: „László király vallásos, buzgó, szent, de ugyanakkor Árpádra s Bulcsúra emlékeztet. Életét harcok töltik ki, küzd a német, görög, besenyő, kun ellen, s küzd úgy, ahogy a magyar szerette s a keresztény korban még meg nem érte. Válla magasabb mindenkinél, s ahol a bárdja lecsap, megriad az ellen. A csatákban ő áll elül, megjelenése a győzelem biztosítója s az Isten kegyelmének záloga. László szent harcos, azért csodák körítik, bárdjában, kardjában természetfölötti erő is megnyilatkozik.”

Így van ez akkor, amikor üldözőbe veszi a kunokat. Már igen messze került magyarjaitól, teljesen egyedül volt, amikor egy mély sziklahasadék állta útját. Mögötte már közel voltak a most már őt üldöző kunok, László megsarkantyúzta a lovát, és átugratta a szakadékot. Azt várta, hogy a kunok is ezt teszik. A sziklahasadék azonban olyan mély lett és szélessé változott, hogy a kunok nem tudták tovább üldözni, így szorult helyzetéből megmenekült.

Egy másik alkalommal hosszú ideig lovagolt seregével. A nyári hőségben sehol sem találtak vizet; a lovasok nagyon szenvedtek a szomjúságtól. Egyszer egy sziklához értek, de a víz még annak közelében sem volt. Ekkor László égre emelte szemét, imádkozott, és bárdjával a sziklába csapott, ahonnan azon nyomban hús víz kezdett csordogálni, és így vitézei szomjukat olthatták.

Csoda volt az is, hogy amikor a menekülő kunok ezüst- és aranypénzeket dobáltak el azzal a szándékkal, hogy késleltessék üldözőiket, akik majd a pénzeket szedik össze, László imájára a pénzek értéktelen pitykekövekké változtak – nem volt érdemes felszedni azokat. Emlegetik Szent László fűvét, amely meggyógyította a betegeket, László király ugyanis kilövi a nyilát, és ahol az földet ér, ott van a gyógyító fű, Szent László füve.

Szent Lászlót akkor hal meg, amikor Lengyelországba készül, hogy elsimítson egy trónviszályt. Egy felső-magyarországi királyi vadászkastélyban kapott agyvérzést akkor, amikor

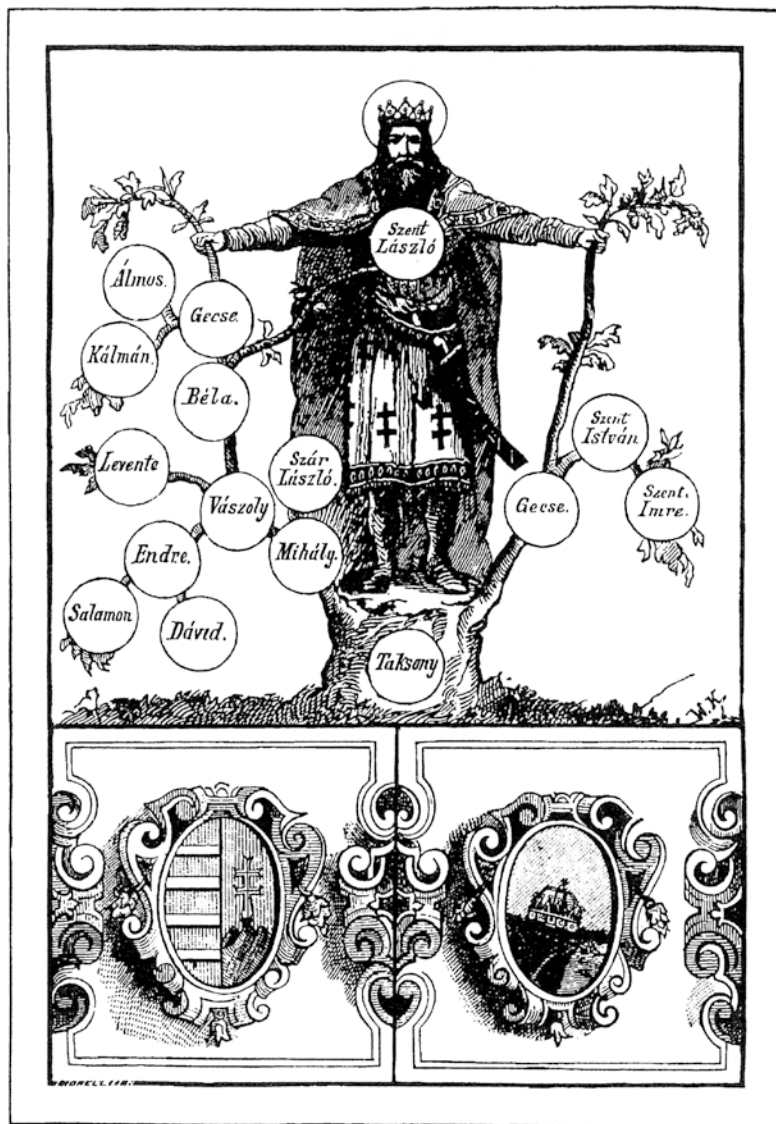
meghallja a tragikus hírt, hogy Könyves Kálmán, az unokaöccse sereggel indult el ellene. László egész életében gyűlölte a trónviszályt és a pártharcokat, mert tudta és tapasztalta, hogy mindig az ország és a szegény nép sínylette meg az átkos pártütéseket.

Halálos ágyához sietett az esztergomi érsek, néhány főúr és püspök. Utolsó, elhaló szavaiban is megbocsátást tanúsított Kálmán iránt. Végakaratóban azt kérte, hogy Nagyváradon temessék el, de ezt csak később tudták teljesíteni; először a somogyvári apátság templomában temették el.

Sírjánál számtalan csodát jegyeztek fel. III. Béla királyunk idejében a római szentszék bíborost küldött – akkor már Nagyváradra –, s mivel az ő jelenlétükben is történtek csodák, 1192-ben oltárra emelték, szentté avatták.

Szent László nemcsak legendáshírű nagy lovagkirály, hanem az Árpád-házi szentek égi seregével együtt a magyar nemzet segítsége, napjainkban is keresztény magyarságunk oltalmazója, egyházmegyénk védőszentje. – Könyörögj érettünk!

Csermely Tibor

RAJZOLTA WENCKHEIM KRISZTA GRÓFNŐ.

Szent László király családfája

Eskü Szent László király sírjára és fejére

„A váradi monostor, mikoron benne Szent-László király sírját megásták, már színhelye volt az igazságszolgáltatás egyik ősrégi nemének, az isten-ítéletnek. Ez, mint neve is mutatja, a legkétségesebb ügyekben Istenre bízta az ítéletet.

Ilyen isten-ítéleti tény volt már az is, melyet Szent László legendája említ s mely nem sokkal a szent király halála után történt, mikor tudniillik a peres ezüstitalat rátették Szent László sírjára. A szent király iránti tiszteletet ugyanis oly mélységesnek, oly általánosnak tapasztalták, hogy annak a bűnös emberre való hatásában nem kevésbé bíztak, mint a tüzes vaséban. És nem csalódtak. Szent László király sírjának látására a perlekedők egyike megdőbbsent, „hanyatt esék, mint egy holt” mondja a legenda.

És ebben nyilván látták Istennek ítéletét, mely szemlátomást kijelenté, hogy ki a bűnös.

Ettől kezdve még jobban hittek az isten-ítéletekben, kivált ha azok Szent-László király sírjának közelében mentek végbe. Ezért történt azután, hogy a bírák oly helyekről is, hol szintén tartottak isten-ítéleteket, Váradra küldték a perlekedő feleket.

Hasonló okokból jött szokásba a Szent László sírjára vagy fejére való esküvés.

Bírói esküt mindenütt lehetett tenni, és az mindenütt szent vala; de mégis nemzetünk szemében az volt a legszentebb, legerősebb eskü, melyet Szent László király sírjára vagy feje ereklyéjére tettek.”

(Szent László király emlékezete – közrebocsátja: Bunyitay Vincze váradi czimzetes kanonok – Budapest, 1892)

A SZABOLCSI ZSINAT

A magyarság egyik legősibb településén, a Tisza-menti Szabolcsban 1092 májusában tartott egyházi tanácskozás, zsinat sok szempontból különleges gyűlés volt. Maga I. (Szent) László király (1077–1095) elnökölt rajta, és rendelkezései bekerültek az uralkodó törvénykönyvébe is.

Szent László király mellszobra, amely a győri székesegyházban őrzött fejerekllyetartó (herma) mintájára készült. 1992-ben, a Szabolcsban tartott zsinat 900. évfordulóján állították a szabolcsi templomkertbe

Első királyunk, I. (Szent) István (997–1000/1001–1038) keresztény államot alapított. Az emiatt apostoliként tisztelt uralkodó utódai hasonlóképpen alapvető feladatuknak tekintették az európai államszervezet alapjának tartott keresztény vallás megszilárdítását az egész országban. Szent István halálát követően a fiatal királyságban élők életét hosszú ideig trónviszályok, háborúk és pogány felkelések keserítették. A nyugtalanságot csak növelte, hogy még László király idejében is jelen voltak a magyarok között a régi, részleteiben ma már nem ismert ősi vallás, ezzel együtt a régi államforma és jogrendszer hívei. Az új államforma megszilárdulásához, és ezzel együtt a keresztény hit elmélyüléséhez időre volt szükség.

A latin *concilium*, ahogy a görög *synodosz*, illetve ennek latinizált alakja, a *synodus* egyaránt gyűlést, tanácskozást jelent. Bár a modern latin egyházjog különbség tesz a zsinat (*concilium*) és a szinódus (*synodus*) között, a legutóbbi időkig a két kifejezés ugyanazt jelentte: az egyházat képviselők tanácskozását, akik hitbeli kérdések tisztázására vagy törvényhozásra gyűlnek össze függetlenül attól, hogy a gyűlésre mekkora területről érkeztek, mivel az egyházmegyei, egyháztartományi, nemzeti vagy egyetemes jellegű is lehet.

Mai ismereteink szerint Szent László király kétszer is hívott össze zsinatot. Az első alkalom elődje, István, valamint Imre herceg, Gellért püspök és a két Zobor-hegyi remete, András és Benedek szentté avatásához kötődik. A boldoggá és szentté avatás ma ismert, pontosan szabályozott, pápai döntéshez kötődő eljárása csak évszázadokkal később alakult ki. A középkor ezen szakaszában a szentté avatásról, a kanonizációról szóló döntés gyakran egy egyházi gyűlés, zsinat alkalmával történt, és a fentmaradt források szerint 1083-ban is ez történt.

A másik, Szent László nevéhez kötődő zsinat az 1092-ben, az akkori szabolcsi

megyeszékhelyen tartott egyházi gyűlés volt. A rendelkezések 42 határozatból (*decretum*) állnak (egy régebbi számozás szerint 43-ból, ugyanis korábban a 25. dekrétumot két részre osztották). Szövegének legrégebbi lelőhelye egy XV. századi bécsi kódex. A hozzá tartozó előszó, amely leírja, hogy a szent szinódust (*sancta synodus*) László király elnökletével, az ország püspökeinek, apátjainak és a világi méltóságviselőknek a részvételével 1092. május 20-án „Zabolch”-ban tartották, valószínűleg egy későbbi betoldás, amelyet a magyarázat szándékával illesztettek a szöveg elé.

Az első ránézésre talán egységesnek tűnő határozati gyűjtemény valójában többféle témát ölel fel. A tárgyalt ügyek többsége nem a hit és az egyházfegyelem szokásos zsinati témái közé tartoznak, hanem olyan konkrét, főként az államot érintő, illetve szociális problémákra kívánnak választ adni, amelyek a keresztény tanítással csak nagy általánosságban függenek össze. Egyes rendelkezések kiemelt csoportokkal és konkrét egyházfegyelmi kérdésekkel foglalkoznak, mások a kereszténységhez mint államvalláshoz való viszonyt kívánták szabályozni más vallásokat követő alattvalók számára. A Szabolcsban hozott döntések általában véve a Szent István-i törvénykezés szellemét követik, vagyis nagy teológiai és egyházjogi problémák helyett az egész népesség számára követendő, olyan általános normákat állapítanak meg, amelyek a nemrég még nem keresztény lakosság számára hasznosak lehetnek. Ennek megfelelően a szabolcsi zsinat inkább államjogi, mint egyházi jogi aktus, hiszen a fő célja az volt, hogy a belső és külső viszályok lezárását követő békeidőszakban a magántulajdon és az egyházi javak, valamint az államban élő keresztények egymás közti, illetve a keresztények és nem keresztények közti együttélést szabályozza. Éppen ezért kerültek be a rendelkezések az állami törvénygyűjteményekbe.

Az első négy határozat a papi házasság kérdését szabályozza. VII. Gergely pápa (1073–1085) egyházreformjainak korában, amely a papi életformát is szigorúan szabályozta, meglehetősen megengedőnek tűnnek ezek a dekrétumok. A szabolcsi zsinat ideiglenes, egy későbbi pápai döntésig tartó engedmé-

nyeket adott azoknak a papoknak, akik házasságban éltek, de erre az esetre is világos szabályokat alkotott: a második házasság, az özvegyekkel, elváltakkal vagy a szolgálókkal való házasságon kívüli kapcsolatot megtiltotta, és a püspököket is figyelmeztette a szabályok betartására. Mi lehetett ennek az oka, hiszen Szent István korában a misszionárius szerzetesek, püspökök a papi nőtlenség eszméjével érkeztek Magyarországra? Feltételezhető, hogy nem arról van itt szó, hogy a latin egyház Magyarországon átvette volna a keleti hagyományt, mivel a papszentelést követő házasságkötés ott is tilos volt, sokkal inkább gyakorlati okai lehettek ennek a döntésnek: 1091-ben László király meghódította Horvátországot, és egy évvel a háborús zaj elcsendesülése után a királynak nem volt érdeke, hogy újabb ellentéteket szítson hazájában. Magyarország egyházi politikai helyzete ezekben az években e nélkül is kényes volt, hiszen II. Orbán pápa (1088–1099) nehezményezte a horvát területek elfoglalását, ezért László király korábbi ellenfeleihez, a német-római császárhoz, valamint a császár által támogatott III. Kelemen ellenpápához (1080–1100) fordult.

Ezekben az években László király attól az ellenpápától várhatott némi politikai segítséget hódításai elismeréséhez, akit még a papi nőtlenség eszményét tekintve is szigorú reformpápa, VII. Gergely ellenében választottak meg.

Az 5–8. határozatok az egyházi tulajdonnal foglalkoznak, így a (háborús időszakban, valamint a pogánylázadások során) lerombolt templomok újjáépítésével. Ehhez a kérdéskörhöz kapcsolódik a 23. és a 24. dekrétum is.

Küszöbök a szabolcsi Árpád-kori templomban.
A legenda szerint Szent László ezen lépett be a templomba

A 9. rendelkezés a megkeresztelkedett, de ismét muszlimmá lett mohamedánokról szól, a 10. a zsidóknak tiltja meg, hogy keresztény nőt vegyenek feleségül vagy keresztény szolgálót tartsanak. A 11., 12., 15. és 16. határozat a vasárnap megszentelésével foglalkozik, így előírja a templomba járást, megtiltja a vadászatot és a munkát. A 26. pont a vasárnap nyugalmat a zsidók számára is előírja.

A 13. és a 20., házasságtöréssel foglalkozó rendelkezések mintha nem lennének egymással teljes összhangban. A látszólagos ellentét annak köszönhető, hogy az előbbi laikusokra, míg utóbbi – az első négy dekrétum szellemében – klerikusokra vonatkozhat.

A 14. és a 39. dekrétum a kalendás testvériséggel foglalkozik, amelyet magyarul időnként Kalandos Társaságnak is neveznek. A középkori papi társulat nevét onnan kapta, hogy minden hónap első napján (*kalendae*) tartották összejöveteleiket. Céljuk az Oltáriszentség imádása és a papi közösség ápolása volt.

A 17. és a 18. határozat a külföldi, idegen klerikusokról, vagyis szent szolgálatot ellátó személyekről, köztük papokról rendelkezik, míg a 19. a hívekről, akiknek megtiltja a saját egyházi területük elhagyását.

A 21., 27., 35. és 36. (valamint részben a 39.) dekrétum a monostori életet szabályozza, mindenképp az apátok helyét az egyházi és világi hierarchiában.

A 22. határozat a pogány szokásokat tiltja be, míg a 25. felsorolja a legfontosabb olyan keresztény szokásokat (a vasárnap megszentelése, böjti fegyelem, temetés), amelyek be nem tartását az állam is szankcionálni kívánja.

Az istenítéletekkel foglalkozó 28. dekrétum a papokkal kapcsolatos rendelkezésekhez hasonlóan nem a reformpápaság eszméjét követi.

A 29. határozat szerint templomon kívül nem lehet szentmisét tartani, kivéve, ha szükséghelyzet áll fenn. A 30., 33. és 40. végzés a tizedfizetést szabályozza.

A 31. dekrétum előírja, hogy a latinok (*latini*) Magyarországon a helyi böjti fegyelmet kötelesek követni. Ennek oka az, hogy II. Orbán pápa 1091-ben a beneventói zsinaton tette – mai elnevezéssel – hamvazószerdára a Húsvétot megelőző szent negyven nap, a nagyböjt kezdetét. Mivel itt a latinok alkalmazkodását írja elő, feltételezhető, hogy Magyarországon a böjti időszak a keleti hagyományhoz hasonlóan már hétfőn elkezdődött. László király feltételezhetően nem sietett a vele éppen feszültségben álló Orbán pápa aktuális böjti rendelkezését bevezetni az országában.

A 34. végzés az erkölcstelen életű és a boszorkányoknak tartott nők feletti ítélezést a püspök bírósága alá vonja. A 37. dekrétum Szent István, Szent Gellért, Szent Márton és Szent Péter ünnepeinek vigíliáját rendeli el, a 38. a többi ünnepnapról is rendelkezik.

A 41. és a 42. határozat teljesen világi jellegű: a királyi palotába érkező pereskedőkkel, valamint a király és a bíró pecsétjéről hoz törvényt.

Kétségtelen, hogy a szabolcsi zsinat rendelkezései egy meghatározott történelmi helyzetre kívántak reagálni. Bár önmagát egyértelműen egyházi gyűlésnek (*sancta synodus*) definiálta, mai szóhasználattal talán nemzeti zsinatnak nevezhetnénk, de sokkal inkább a kor

törvényalkotással foglalkozó állami gyűléseinek sorába illeszkedik bele, azaz egyfajta országgyűlés lehetett. Célja a társadalom keresztény hitelvek alapján történő megerősítése volt. Ebben az országépítő munkában Szent László az Egyházban komoly támaszra lelt. Ekkor szilárdult meg az állami és egyházi struktúra, és a közties határvonalak a XI. század végén még nem váltak élesen szét. Ezért lehet az 1092-es eseményt egyszerre egyházi zsinatnak és állami törvényalkotó országgyűlésnek tekinteni. A Szabolcsban tartott összejövetel rendelkezései nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a kereszténység Magyarországon véglegesen meg tudott gyökerezni. Rendelkezéseire a későbbi korok is elismerőleg tekintettek.

Dr. Tóth Tamás
rektor

Róma – Pápai Magyar Intézet

IRODALOM:

ADRIÁNYI Gábor [=Gábor], *Die ungarischen Synoden*. In: *Annuario Historiae Conciliorum* 8 (1976) 541–575.

BALANYI György, *Szabolcsi zsinat*. In: *Katolikus Lexikon* IV (1933) 203.

Corpus Juris Hungarici. Magyar Törvénytar 1000–1895. Magyar Törvénytar. 1000–1526. évi törvényczikkek. Budapest 1899. Ford. és jegyz. NAGY Gyula, KOLOSVÁRI Sándor, ÓVÁRI Kelemen; magy. MÁRKUS Dezső. 50–65.

DIÓS István, *Szabolcsi zsinat*. In: *Magyar Katolikus Lexikon* XII (2007) 505–507.

The Laws of the medieval kingdom of Hungary. Decreta regni mediaevalis Hungariae. Translated and edited János M. BAK, György BÓNIS, James ROSS SWEENEY; an essay by Andor CSIZMADIA. Idyllwild 1999. (*The Laws of Hungary* I/1. 1000–1301.) 53–59, 118–122.

WALDMÜLLER, Lothar, *Die Synoden in Dalmatione, Kroatien und Ungarn. Von der Völkerwanderung bis zum Ende der Arpaden (1311)*. Paderborn–München–Wien–Zürich 1987. (*Konziliengeschichte*. Reihe A: Darstellungen.) 114–124.

ZÁVODSZKY Levente, *A Szent István, Szent László és Kálmán korabeli törvények és zsinati határozatok forrásai*. Budapest 1904. 157–165.

SZABOLCS, AZ EGYIK LEGRÉGEBBI TELEPÜLÉSÜNK

Szabolcs község a Tisza mentén fekszik Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a Nyíregyházi járásban. A település környékén a régészeti ásatások során gazdag, aranyveretes szablyákkal, aranyozott ezüstlemezzel borított tarsolyokkal eltemetett férfi és turulmadarakkal díszített, hajfonatkorongos női sírokat találtak. Eből arra következtetnek, hogy a 10. század első felében éppen Szabolcsban volt az az ötvösműhely, amely ezeket a tárgyakat készítette. S mivel ezek a leggazdagabb 10. századi temetkezések a Kárpát-medencében, többen úgy vélik, hogy itt volt a magyar nagyfejedelmek szállása is. A magyar államalapítással – Géza nagyfejedelem és Szent István korában – keletkezett szabolcsi (Petőfi utcai) temető a Szabolcs királyi vármegye itt kiépült központjában élt várnépek nyugvóhelye volt.

1092. május 20-án I. (Szent) László király elnökletével itt összeült egyházi zsinat határozatai a magyar jogtörténet kiemelkedő alkotása, I. László királ I. törvénykönyve néven maradt ránk.

**Szabolcs
község egyik fő
nevezetessége a
honfoglaláskori
szabolcsi földvár**

A 9-10. századi honfoglalás kori földvár a szabolcsi ispánság, majd a későbbi Szabolcs vármegye központja volt. Anonymus szerint Árpád fejedelem Szabolcs nevű unokaöccse építtette. Építésének pontos ideje vitatott; a kutatók szerint a 950 körüli időpont a legvalószínűbb. A várat a 11. sz. második felében korszerűsítették, magasságát növelték, a sáncokat megvastagították. A vár a tatárjárás (1241–42) után elvesztette hadi jelentőségét, nem használták, így a 14. század elején Gutkeled nembeli Miklós birtokolta. A vár alatt, a Szent Mihály-plébániatemplom körül álltak a várnépek házai. 1266 előtt a Szentemágócs nembeli Olaszi, majd a Szabolcsi család kapta adományként, s birtokolta 1380-ig.

Az 1092-es egyházi zsinat színhelye

A szabolcsi 11. századi román stílusú, ma református templom egykori szentélye félkörös. A sekrestyét valószínűleg az 1841-es földrengés után bontották el, alapfalait a régészeti ku-

tatás utáni helyreállítás során tették bemutatathatóvá. A templomba félköríves, egyszerű bejáraton keresztül lépünk be (11. századi küszöbköve a régészeti feltárás során került elő). A templomhajó 13,7 m belső hosszúságú és 9,2 m belső szélességű. Délről négy félköríves ablak világítja meg a templom belsejét (ezek eredetileg kisebbek voltak, 1900-ban nagyították meg őket). A templombelső a kora Árpád-kori hangulatot próbálja érzékeltetni, amelynek meghatározója a román stílus volt. Az ásatás során megtalált háromhajós, hat kőoszlopos templom eredetileg a 11. században épülhetett. Szentélyét a 14. század második felében kifestették (az elpusztult freskók a tizenkét apostolt ábrázolták). A 15. század végén gótikus stílusban történtek kisebb átalakítások. A 16. század közepétől a templom a reformátusoké lett. Az 1841-es földrengés során súlyosan megsérült templomot átépítették (akkor szűnt meg háromhajós osztagja is). 1900-ban tornyot építettek elé, amit a németek fölrobbantottak (1944). A templom helyreállítására a régészeti kutatás befejezése után került sor.

Kovács Ágnes

Interjú Tóth Tamással, a Pápai Magyar Intézet rektorával

Dr. Tóth Tamás pápai káplán, a Pápai Magyar Intézet rektora tartotta az idei húsvéti lelkigyakorlatot a debreceni Szent Anna-székesegyházban. A rektor atyát debreceni tartózkodása alatt kérdeztük a Róma szívében működő Pápai Magyar Intézet szerepéről, küldetéséről.

A Pápai Magyar Intézet rektorát a Szentszék nevezi ki a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia javaslata alapján. 2011-ben, mint a Szentszék magyarországi nagykövetének, az apostoli

nunciusnak a titkára kapta meg a megítélt kinevezést. Ez határozott időre szól?

Az intézet rektorát a püspöki konferencia javaslatára az illetékes szentszéki

Klérus Kongregáció nevezi ki határozott időre, 6 évre, amely meghosszabbítható, de természetesen a püspök atyák döntése alapján bármikor visszavonható.

Milyen érzés az Egyház szívében ilyen magas pozíciót betölteni?

Nagy megtiszteltetés, egyben sajátos felelősség is, hogy a Magyar Katolikus Egyház római intézményét vezetve képviselhetem hazámat Rómában és a Vatikánban. Nagyon sajátos, egyben sok kihívással járó, sok örömet adó szolgálat ez. A legfőbb feladatomban mégis azt érzem, hogy a Pápai Magyar Intézetben élő fiatal papok és papnövendékek számára idősebb testvéreként legyek jelen a házban.

A kis közösségű intézetnek is megvan a maga napirendje.

Minden reggel közösen szentmisén veszünk részt, majd reggeli után a hallgatók különböző római pápai egyetemeken folytatják napjukat. Az előadások sokszor késő estig elhúzódnak, így az esti ¼ 8-kor kezdődő zsolozsmát követő vacsorára nem mindenki ér haza.

A vezetési feladatok is szerteágazóak, a legegyszerűbb intézkedésektől kezdve a hivatalos, protokolláris találkozókig, egyeztetésekig minden nap másra kell koncentrálni. Van, hogy a társintézmények rektoraival találkozunk, és sok esetben, mint az MKPK római ágense, azaz ügyvivője, képviselnem kell a Magyar Katolikus Egyházat Rómában. A jelenlétünk ezért is fontos.

Valóban kisközösségről beszélünk, hiszen az intézményben nyolc ösztöndíjas hely van, a hallgatók két-három évet, vagy akár néhány hónapot töltenek Rómában, hogy posztgraduális tanulmányokat, kutatásokat folytassanak.

Közel 80 éves a Magyar Katolikus Egyház legfontosabb vatikáni oktatási intézménye, a Pápai Magyar Intézet. Mi a küldetése az intézetnek az Egyház szívében?

Az intézmény kezdete 1928-ra vezethető vissza, akkor a Római Magyar Akadémia egyházi szekciójaként kezdte

meg működését és később vált pápai jogú intézménnyé. A visszatekintés lehetőségét ad arra, hogy a jövő szempontjából is áttekintsük működését, küldetését. Éppen a napokban jelenik meg a Pápai Magyar Intézet történetét bemutató kötetem olasz és magyar nyelven (A Pápai Magyar Intézet, Róma. Róma–Budapest, 2017), amely az alapítás óta eltelt időt összegzi egyházi és történelmi vonatkozásban. Örömmel mondhatom, hogy közel 300 azon hallgatók száma, akik az elmúlt évtizedekben az intézet falai között végeztek tanulmányaikat. A magyar egyház számára nagyon fontos dolog, hogy saját intézménye van az örök városban, közel Szent Péter utódához. Ez lehetőséget ad arra is, hogy azokon a papokon keresztül, akik néhány hónapot, évet eltöltenek Rómában, közelebbről megismerjék az egyház központjának a működését, a katolicitását, egyetemességét. A különböző római pápai egyetemeken sokféle nemzet papjai, szerzetesei tanulnak, így megismerhetik a más kontinenseken élők kultúráját, élet-szemléletét. Ezt a tudást, életpasztaulatot az itthoni egyházi közéletben is kamatoztatni tudják.

A Rómából hazaérkezők katalizátorokként működnek a közösségeikben. Debrecenben is látható ez a dinamizmus, egyfajta más szemlélet Eiben Tamás káplán atya és Törő András püspöki titkár szolgálatán keresztül. Jelenleg a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye-ből hárman tanulnak Rómában, közel Szent Péter utódához: Nagy Csaba atya a Pápai Magyar Intézetben, Halász István és Németh István papnövendékek a Német–Magyar Kollégiumban.

Mit jelent a pápai cím az intézet nevében?

A Szemináriumok és Tanulmányi Intézetek Kongregációja, a jelenlegi Nevelési Kongregációnak az elődje 1940. július 16-án adta ki azt a dekrétumot, amelyben XII. Piusz pápa nevében megalapította a Pápai Magyar Intézetet. Ez a cím tehát azt jelenti, hogy az intézmény pápai alapítású, és a Szentszék alá tartozik.

Akár a II. világháború, de a magyar történelem viharos évtizedei is meghatározták a Rómában működő intézet életét. Melyek voltak a papi kollégium legfőbb állomásai, akár politikai, vagy egyházi vonatkozásban?

A vesztes I. világháború okozta sokkból kitörési utat kereső Bethlen István

Erdő Péter megáldja az Intézet emléktábláját, 2013 (fotó: Bókay László)

2013-ban, a Pápai Magyar Intézet jogi rendezésének évében emléktáblát állított a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a palota bejáratánál, amelynek felirata emlékezteti az arra járót: „Tudósok, hitvallók és kiemelkedő egyházi vezetők nemzedékei kerültek ki e falak közül. Szolgálja az Intézet a jövőben is Egyházunk és Hazánk építését.”

miniszterelnök (1921–1931) és Klebelsberg Kuno kultuszminiszter (1922–1931) kultúrpolitikájának köszönhetően a magyar állam 1927-ben megvásárolta a Róma központjában álló patinás Falconieri-palotát, amely az itáliai barokk építészet egyik legnagyobb alakjának, Francesco Borromininek (1599–1667) tervei alapján épült. Itt kezdte meg működését az 1928/1929-es tanévtől kezdve a Római Magyar Akadémia, amely négy szekcióval, az egyházi, történelmi (Történelmi Intézet), művészi és főiskolai (általános tanulmányi) osztállyal működött. A papi osztály vezetését a veszprémi egyházmegyes Luttor Ferencre bízták. A sajátos jellegénél fogva kezdettől nagymértékben autonóm papi osztály hamar az önállósodás útjára lépett. 1939-ben kapta első önálló szabályzatát a Szentszék akkor erre illetékes dikasztériumától, a Szemináriumok és Tanulmányi Intézetek Kongregációjától. 1940-ben vált azután szervezeti értelemben függetlenné, amikor XII. Piusz

pápa (1939–1958) nevében és tekintélyével ugyanezen kongregáció megalapította a Pápai Magyar Egyházi Intézetet, engedélyezve számára a kitüntetett és a Szent Péter utódával való szorosabb kapcsolatot is jelentő „pápai” elnevezés használatát.

Az első szakasz tehát tulajdonképpen 1928-tól 1940-ig, a pápai alapításig terjedő időszak volt, amikor is kialakult az intézmény struktúrája. Az első évek kezdeti nehézségeit az jelentette, hogy mi legyen az intézet célja, hogyan nézzen ki, kiket fogadjon. Mindezen kérdések megválaszolásában, a munka elindításában Luttor Ferenc alapító rektornak nagy szerepe volt, aki a mai keretek közé formálta, építette az intézetet.

A következő – 1940 és 1948 közötti – időszakra nagyon rányomta a bélyegét a II. világháború, amelynek első éveiben a Pápai Magyar Intézet még tudott hallgatókat fogadni. 1948-tól 1964-ig a Rákosi-rendszer, majd a Kádár-rendszer is teljesen megakadályozta a papok kiutazását

Tóth Tamás 1976-ban született Kecskeméten. Teológiai tanulmányait Veszprémben, Szegeden, majd a Collegium Germanicum et Hungaricum növendékeként Rómában végezte. 2002-ben Kalocsán szentelték pappá a Kalocsa–Kecskeméti Főegyházmegye számára. 2004–2007 között káplán először Kiskunfélegyházán, majd Soltvadkerten, és ugyancsak 2004-től tart kurzusokat a szegedi teológián. 2006-ban egyháztörténelemből doktorátust szerzett a Pápai Gergely Egyetemen. 2007–2011 között az apostoli nuncius titkára volt Budapesten, 2011-ben nevezték ki a Pápai Magyar Intézet rektorává. Több egyháztörténelmi tárgyú publikáció szerzője, 2012-ben a Magyar Érdemrend lovagkeresztjével, 2013-ban pápai kápláni címmel tüntették ki.

Rómába. Nehéz idők voltak, az intézményt többször meg akarták szüntetni, át akarták venni az irányítását, ami az akkori lakók ellenállásának, kitartásának köszönhetően nem történt meg. Az akkori intézetben az európai papi migráció magja lakott, azok, akik a kommunizmus előtt kerültek külföldre, és a diktatúra már nem engedte őket haza. Az intézet falai között találtak új otthonra, majd innen a különböző külföldi egyházközösségekhez kerültek.

Ezekben a zavaros időkben is a Római Magyar Akadémia mint állami intézmény egy épületben volt a Falconieri-palotában az akkor már önállósodott Pápai Magyar Intézettel. Ekkor a Római Magyar Akadémián a kommunista diktatúra emberei töltötték be a különböző posztokat, majd amikor kitört az '56-os forradalom, elhagyták az épületet, csak az egyházi emberek maradtak a helyükön, így az akkori vezetés ideiglenesen átvette az egész palota irányítását, amit a november 4-i megtorlás után sem adtak vissza. Egészen 1957 ősziig sikerült fenntartani ezt a helyzetet, fogadták a menekülőket, segítettek a menekült fiatalokat a tanulmányaikban. Kevesen tudják tehát, hogy az '56-os forradalom a Falconieri-palota falai között jóval tovább tartott, mint Magyarországon. 1957 őszén visszaadták a Római Magyar Akadémiának a palota őket megillető részét, de utána is gondoskodtak a fiatalokról, és részükre egy diákollégiumot hoztak létre, amely 1963-ig működött. 1964-ben már mindenki látta, hogy megérett a rendszer a változtatásra, a Kádár-diktatúra az egyházzal való kapcsolattartásban is más taktikát kezdett alkalmazni, ezért 1964-ben a magyar államnak a Szentszékkal kötött megállapodása szerint újra érkezhetek növendékek Magyarországról Rómába tanulni. Nem volt könnyű, hiszen az intézet működésére, mindennapjaira rányomta a bélyegét a kommunista rendszer hatása, mivel állandó megfigyelések célpontja volt.

A rendszerváltás meghozott egyfajta szabadságot akár a hallgatók, akár a vezetés életében.

A Pápai Magyar Intézet 1989-ben kezdhetette meg igazán szabadon a működését. A rendszerváltás rektora Ternyák Csaba, az Egri Főegyházmegye jelenlegi érseke volt. Az intézmény rektori posztját töltötte be Keresztes Szilárd nyugalmazott görögkatolikus püspök és Veres

András győri megyéspüspök is. Érdekeség, hogy Debrecennek is van kötődése a magyar ösztöndíjasok római tanulmányútjának elindításához, hiszen a város a Nagyváradai Egyházmegyéhez tartozott, amikor Fraknói Vilmos (1843–1924) nagyváradai kanonok alapítványa révén elindult a római tanulmányi gondolat; ebből fejlődött ki később az 1928-ban indult Római Magyar Akadémia az egyházi szekciójával együtt.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ágenseként ön a konferencia hivatalos ügyeinek intézésében is közbenjár. Milyen típusú tevékenységet jelent ez?

A püspök atyák különböző feladatokkal bíznak meg, amelyek lehetnek egyszerű adminisztratív jellegűek is. Jelenleg a konferencia megbízásából a novemberi ad limina látogatás előkészítésében segítünk.

A rektori teendői mellett ön az MKPK kérésére Magyarország szentszéki nagykövetségének egyházi tanácsosa is. Ebben a megbízásban milyen feladatokat lát el?

Ez tulajdonképpen az ágensi feladatkörhöz tartozik, amely azt jelenti, hogy igyekszem egyházi oldalról, az egyházi

gondolkodást becsempészve segíteni a mindenkori magyar nagykövet munkáját, aki a magyar állam képviselője a Szentszéknél.

Gyakori kérdésként tehetik fel Önnek, hogy milyen alkalmakkor, rendszerességgel találkozik a pápával?

Vannak, akik azt gondolják, napi rendszerességgel találkozom a Szentatyával. Azt tudni kell, hogy Róma nagy egyházi infrastruktúrával rendelkezik, több mint száz hozzánk hasonló kollégium van Rómában, sok nemzetnek van szemináriuma, szerteágazó egyházi intézményrendszer található az örök városban, és mi egy vagyunk a sok közül. A Szentatyával való találkozások inkább különleges alkalmakkor jönnek létre. Így például egy magyar államfői látogatás alkalmával a delegáció vezetőjét elkísérem a Szentatyához, és mindig adódik egy-egy alkalom, amikor a Szentatyához járulhatok. Vannak olyan események, amelyeken mi is intézményileg a Szentatya közvetlen közelébe kerülhetünk, akár, amikor egy pápai szentmisén vehetünk részt a Szent Péter téren.

Kovács Ágnes

Könyvajánló

A Pápai Magyar Intézet elődje, a Római Magyar Akadémia egyházi szekciója először 1928-ban fogadhatott ösztöndíjasokat. Az intézmény 1940 nyarán nyerte el önállóságát, így a 2015/2016-os akadémiai évben ünnepelhette pápai alapításának hetvenötödik évfordulóját. Ebből az alkalomból a Szentatya, Ferenc pápa, ezt írta: „Róma ősi és nagy hírű városában a keresztény hit számos bizonyosságát találjuk: nem csupán az apostolok és más szentek tiszteletre méltó földi maradványait és a Római Pápa székét, hanem sok pápai egyetemet és egyéb katolikus intézetet is, ahol az Egyház hitét és tanítását nagy igyekezettel és következetesen oktatják. Ezek közé tartozik a tiszteletre méltó elődünk, XII. Piusz által 1940. július 16-án alapított Pápai Magyar Egyházi Intézet is.”

A jeles jubileum kapcsán a kötet szerzője fontosnak érezte, hogy a Pápai Magyar Intézet története külön könyv formájában is napvilágot lásson.

TÓTH TAMÁS
A PÁPAI MAGYAR INTÉZET
RÓMA

PÁSZTOROK

Magyar episzópatokati és kátoika teológiai társaság

PALÁNCZI
FERENCAZ ÉLET
A SZERETETBEN
TELJES

Elmer István beszélgetése
Palánczi Ferenc
debrecen-nyíregyházi
megyéspüspökkel

A kötet címe magától értetődő; ha azonban elemeire bontjuk – élet, szeretet, teljes –, három elcsépzelt szó, amolyan nyelvi panel jelenik meg előttünk. Amennyiben hit nélkül tekintünk az egyes kifejezésekre, a szócsoport szertehullik, elapad, végül semmitmondássá szűkül. A hívő ember számára viszont kinyílik és gazdaggá dúsul: az „élet”-ben a végtelen teremtettség jelenik meg, a „szeretet” az ember számára a lehetséges legnagyobb létezés-gesztus, s a kettő együtt a „teljes”-ben, egyszóval Istenben ölelődik át.

A magyar katolikus főpásztorokat bemutató nagyszerű sorozat legújabb kötetében Palánczi Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ifjúsági referense a fentebbi gondolatok mentén vall el-térő, szolgálatáról.

Sajtóiroda
Debrecen-Nyíregyházi
Egyházmegye

Sík Sándor
A MESTER ÉS ÉN

Fehér fényben,
fehér ruhában,
egy férfi jár
előttem egyre.
Vezet, vezet,
kezem kezében
Föl a magányos
nagy hegyekre.
Az emberarcok a
ködbe vesztek.
Ketten vagyunk a
hegyeken,
Kézenfogva vezet
a Mester,
s én követem!

Megláboltam a
pusztaságot,
homokiviharos sívó
tengert.
Szürke porát
szívemre szórta,
szörnyű magányom
majdhogy elnyelt,
de tikkadt lelkem
felüdítve
a Mester arca jár
velem.
Kezem meleg
kezébe fogta,
s én követem!

Leheveredtem
illatos fűre,
oázisok mézes
szelében,
elálmodoztam
rózsás felhőn,
távol dalon,
zsongó levélen.
De kezét
homlokomra tette,
s megnyitva
álmodozó szemem
előre mutatott a
Mester,
s én követem!

Elértem a hegyek
tövébe,
s indultam
fölfelé nyomában.
Dideregtem a
szirti szélben,
a szikla
megvérezte lábam.
Ha megálltam,
szembe nézett
és rám mosolygott
csendesesen.
S belém szállott
a Mester Lelke,
és követem!

Mikor az első
csúcsra értem,
Verejtékes nap
estelén,
Megkísértett a
nagy Kísértő
s egy világot
tárt elém.
De a Mester
szemembe nézett.
Szomorú szemmel,
könnyesen,
s rajta kívül nem
láttam semmit,
és követem!

Járok magányos
hegytetőkön,
a magányos szirt
hazában,
s egy férfi jár
előttem egyre.
Fehér fényben,
fehér ruhában.
Léptünk alatt
meleg virágok
serkednek
A vad füveken,
S kézenfogva
vezet a Mester,
s én követem.

„Mert tudom, kinek hittem” (2Tim 1,12)

Az idei pap- és diakónusszentelés június 17-én 10 órakor lesz Debrecenben a Szent Anna-székesegyházban. Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök áldozópappá szenteli Papp Tamás diakónust, és diakónussá szenteli Dobai Barna Ottó akolítust. Ugyanebben az évben október 10-én, dr. Stefan Heße hamburgi érsek diakónussá szenteli Németh István akolítust Rómában, a Szent Ignác-templomban.

Az alábbiakban Papp Tamás életéről, hivatásáról megfogalmazott gondolatait olvashatjuk.

„Jól csak a szívvel lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

(Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg)

1986. január 12-én születtem Nyíregyházán. Szüleim vallásosan neveltek, kiskoromtól kezdve rendszeresen részt vettem szentmiséken, majd pedig elsőáldozásomat követően rendszeresen ministráltam. Minden vasárnap és nagyobb ünnepek alkalmával, és olykor hétköznap is segédkeztem az oltár körül. Ekkor már felületesen ott lebegett a papság gondolata, de nem foglalkoztatt különösebben.

A Szent Imre Katolikus Gimnáziumban érettségiztem, majd a Nyíregyházi Főiskolán kezdtem meg felsőfokú tanulmányaimat hittanár-történelem szakon.

A papi hivatás gondolata mélyebben gimnazista koromban foglalkoztatott, de nagyobb figyelmet nem tulajdonítottam neki. Ám ahogy telt az idő, egyre jobban erősödött bennem az érzés, hogy valami többre van szükségem. Közben többen is föltekett két kérdést: „Jól vagy? Helyeden vagy?”

A gondviselő Isten terelgetése folytán közelebb kerültem az oltárhoz úgy, mint sekrestyés, és ezt a szolgálatot kisebb-nagyobb megszakításokkal öt évig teljesítettem a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya Társszékesegyházban. A sekrestyés éveim alatt számtalan atyát ismerhettem meg, láttam a papság nehézségét és szépségét. A sekrestyés éveim alatt elvégeztem egy OKJ-s tan-

folyamat, ahol banki ügyintézői képe-
sítést szereztem. Ezen a szakterületen
nem sikerült elhelyezkednem, és ismét
visszakerültem sekrestyésnek. Ez jel-
zés értékű volt az Isten részéről, volt is
bennem egy hiányérzet, és belegondol-
tam, hogy nem maradhatok sekrestyés
életem végéig, valamire indulni kell.
A Gondviselésnek köszönhetően két al-
kalmommal is részt vehettem hivatástisz-
tázó lelkigyakorlaton, ahol már egyre
erősebben hallottam a két kérdést: „Jól
vagy? Helyeden vagy?”

IGEN

Másfél-két év után jutottam el oda,
hogy ki tudtam mondani azt a szót,
amely négy betűből áll, de nagy súlya
van: IGEN. Nagy öröm volt bennem,

„Különbem sem teheti meg biztonságosan az utat az, aki nem ismeri azt, ha nem követi az előtte járó, akinek a hátát látja. Aki az úton vezető, követőjének úgy mutatja az utat, hogy előtte jár. A nyomában járó viszont nem térhet le az egyenes útról, ha mindig látja követője hátát” (Nüsszai Szent Gergely).

hogy Istennek a hívó szavára kimond-
tam az igent. Szüleim, testvéreim és ba-
rátaim is örömmel fogadták döntésemet,
hogy jelentkezem az Egri Papnevelő In-
tézetbe, és megkezdem a felkészülése-
met a papságra. Így 2011-ben jelentkez-
tem Bosák Nándor püspök atyánál, aki
fel is vett a kispapjai közé. Ennek már
hat éve, és most itt vagyok néhány héttel
a papszentelés előtt.

Ha az elmúlt hat évet le kellene ide
írnom, akkor nagyon hosszúra sikerülne
az írásom, ezért csak dióhéjban igyek-
szem összefoglalni, hogy milyen is volt.
Voltak nehézségek és küzdelmek, de
sokkal több szép pillanatot éltem meg,
amelyek feledtetik mindazt a nehézsé-
get, amelyek adódtak. Mert nem sza-

bad, hogy a kétségek vagy a gyötrelmek
eltántorítsanak attól az úttól, amelyre
meghívást kaptam. Nem szabad meg-
hátrálni azért, mert valami nehéz és
fáradtságos, és nincs olyan, hogy nem
sikerül, vagy nem tudom, egyszerűen
csak valami probléma adódott. Barát-
ságok is szövődtek az évek során, igaz
barátságok, amelyekre nagyon nagy
szükség van, még a
szemináriumon kí-
vül is. Visszatekint-
ve, hosszú volt ez az
út, de természetesen
nincs vége. Új élmé-
nyek, új helyzetek várnak rám a papság-
ban, és hogy milyen lesz? Nem tudom,
hogy milyen lesz, de egyet tudok, hogy
Krisztus velem van.

Természetesen igyekeztem, hogy a
lelki életemben és tanulmányaimban
növekedjem, és ezért nagy hálával tar-
tozom előljáróimnak és tanárainknak.

A legfontosabbnak tartom a szemé-
lyes istenkapcsolatot, vagyis az imád-
ságot. Hiszen hogyan tudnék a papságra
jól készülni, ha nem lenne rendszeres
kapcsolatom azzal, aki meghívott? Így
haladok előre erős szívvel, Krisztust kö-
vetve: „Különbem sem teheti meg bizton-
ságosan az utat az, aki nem ismeri azt,
ha nem követi az előtte járó, akinek a
hátát látja. Aki az úton vezető, követőjé-

nek úgy mutatja az utat, hogy előtte jár. A nyomában járó viszont nem térhet le az egyenes útról, ha mindig látja követője hátát” (Nüsszai Szent Gergely).

A szentelési jelmondatom: „mert tudom, kinek hittem” (2Tim 1,12). Nagyon értékes azt megtapasztalni és felismerni, hogy nem valami, hanem Valaki, az élő Isten hívott meg és áll az életem középpontjában, „mert tudom, kinek hittem”. Krisztus meghívott, és nem a külsőt nézte, hogy alacsony vagy magas, hanem azt, ami a szemnek láthatatlan, a szívemet. Mentegethetem magam, hogy kicsi vagyok, gyenge vagyok, Ő mégis azt mondja, akkor is rád van szükségem. Hogyan készülök a papságra? Szabadon, örömmel, szeretettel.

Végezetül pedig szeretném megköszönni szüleimnek, testvéreimnek, lelki atyáimnak, plébánosomnak és barátaimnak, hogy imáikkal, jó tanácsaikkal támogattak és támogatnak ezen az úton.

Kedvenc könyvemből, A kis hercegből vett másik idézettel szeretném zárni soraimat, amely az ajánlás szerint gyermekeknek íródott, de a felnőttek számára is jelentős üzenetet hordoz: „Jobb lett volna, ha ugyanabban az időben jössz (...). Ha például délután négykor érkezel majd, én már háromkor elkezdek örülni. Minél előrébb halad az idő, annál boldogabb leszek. Négykor már tele leszek izgalommal és aggodalommal; fölfedezem, milyen drága kincs a boldogság.” Így várom én is a június 17-e délelőtt 10 órát.

Papp Tamás

A kiválasztottság mások szolgálatára szól

Azért van papság, mert van Eukarisztia, és azért van Eukarisztia, mert vannak papok, akik a szentmisében megjelenítik Krisztus áldozatát. Mi, papok, Nagycsütörtökön az olajszentelési szentmisén újítjuk meg elköteleződésünket, papi ígértünket, a hívek jelenlétében. Továbbá kifejezzük szándékunkat, hogy önmagunkról lemondva akarunk Krisztussal egyre szorosabban egyesülni, hozzá teljesen hasonlóvá lenni.

Az egyházi rend szentsége kiemel

„Akiket az egyházi rend szentsége kiemel a hívek sorából, azok Krisztus nevében arra hivatottak, hogy közvetítsék az Egyházra Isten igéjét és kegyelmét.” A II. Vatikáni Zsinat papságról szóló tanításában található fontos mozzanat azt fejezi ki, hogy minden pap hivatásában Istentől jön a megszólítotttság, amely lefoglal az Ő személyes tulajdonának. Ezért hív ki bennünket Isten önmagunk világából. Nincs olyan meghívástörténet, amely ne kívánná meg a régi elhagyását. Az apostolok meghívásának történetében is olvashatjuk, hogy mindenüket elhagyva követték Jézust. Az ember csak akkor felelhet meg ennek a meghívásnak, ha elhagyja addigi életét,

és akkor megnyílik előtte egy új út, végtelen távlat, lehetőségekkel. A hivatáskriszisz helyzeteti többnyire onnan fakadnak, amikor az ember nem képes az elszakadásra, rendetlenül ragaszkodik a régi világához, régi önmagához.

Szent László nemcsak termetével, hanem jellemével is kiemelkedett

Szent László király, az egyházmegegyénk védőszentje példamutató életében, lelkületében kiemelkedett. Hozzá hasonlóan mi is emelkedjünk ki, mutassunk példát, tegyünk tanúságot arról, hogy Isten ezt a nemzedéket meglátogatta és rajtunk keresztül megszenteli.

A kiemelés, kiválasztás nem értelmezhető úgy, hogy valaki igazságtalanul, vagy önző módon mások fölé akarja magát állítani. A kiválasztottság mindig mások szolgálatára szól. Szent László király szolgálatként tekintett a királyságára, ő a népéért volt király. Úgy tekintett magára, hogy ő az Isten küldötte, akinek ügyéért oda kell áldoznia az életét. Nekünk is ezzel az alázattal, egyszerűséggel és szelídséggel kell megélni hivatásunkat, őrizve a szívünkben Krisztust. Ahogyan Szent Péter írja az első levélben: „Szentül őrizzétek szívetekben az

Úr Krisztust. Mindig álljatok készen arra, hogy megfeleljétek mindenkinek, aki kérdezi, mi a reménységeteknek az alapja. De mindezt szerényen, alázatosan, tisztességtudóan, jó lelkiismerettel tegyétek, hogy mindazok, akik Krisztusban való szép életetek miatt elhíresztelnek benneteket rágalmaikkal, szegyenben maradjanak” (1Pét 3, 15-18).

Alapvetően fontos, hogy a pap ne a maga nevében végezze a szolgálatát, hanem Krisztus nevében.

A pap ne a maga életét, pályafutását építse. Isten szólít meg bennünket, az Ő küldetésében kell járnunk, Ő adja a megbízatást, Ő akar rajtunk keresztül cselekedni, szeretni. Ragaszkodjunk a megismert igazsághoz, Krisztushoz, határozottsággal, keménységgel, szilárdsággal. Ezért lényegi kérdés az, hogy milyen a találkozásunk Istennel.

A pap Isten Igéjét, üzenetét közvetíti. Csak azt tudja továbbadni, amit már megismert. A szív bőségéből szól a száj. Ha átjárja a szívünket az evangélium jó híre, ha telve van a szívünk az örömhírel, nem pedig a napi gondokkal, nehézségekkel, akkor tudjuk Őt követni teljes életünkkel.

Palánki Ferenc
debrecen-nyíregyházi megyéspüspök

MIT JELENT, HOGY HÍV AZ ISTEN?

Beszélgetés dr. Barsi Balázs sümegi ferences atyával a hivatásról

Kedves Balázs atya! Majdnem fél évszázada, 46 éve szenteltek pappá. Ha össze kellene foglalni papi és szerzetesi hivatásod történetét, egészen a gyökerektől, kik és miként segítettek a hivatásod felismeréséhez?

Mivel a „gyökereket” említetted, a hivatás gyökereit, igen nagy örömmel válaszolok kérdésedre, mert évek óta a „gyökerek” érdekelnek. Remélem, a Szentlélek vezet egyre mélyebbre hivatásom valóságának felismerésében.

Biblikus lévén, évek óta megragadtam a „hivatás” szónál, amely a „hívni” igéből származik.

Ha a gyökerekig megyünk, akkor ott fölmerül a kérdés a Biblia világában: ki hív engem, mióta hív, mire hív! A hívni igének ősi, Istenre vonatkozó jelentése a következő: Isten a nem-létezésből előhívja a létezőket: szólt és lettek, parancsolt és létrejöttek.

Ha nem létezne semmi, ami van, akkor ez az értelem számára magától értetődő. Ám, ha csak egy porszem is létezik, az nagy probléma, mert létezése nincs megokolva. Minél nagyobbak tudjuk a létezés és a nem-létezés közötti távolságot (márpedig az nem nagy, hanem végtelen, áthághatatlan), annál nagyobb az a Hatalom, amely a dolgokat létben tartja. A megokolatlan létezőknek meg kellene semmisülniük a magától értetődő nem-létezés nyomása alatt.

Ez az első Istentől jövő hívás. Minden más hívás (hivatás) csak ezen belül van. Tehát a papi hivatásról – ha a gyökerekig lemegyünk – tilos gondolkodni ezen ősi, Istentől származó létbe-híváson kívül. Szent Ferenc atyánk Naphimnusa nem a zöldek mozgalmának posztmodern indulója, hanem ennek a mindent megelőző Istentől származó létbe-hívásnak a megrendült szemlélése és ünneplése.

Ezek után meg kell különböztetni a Naphimnusz éneklőjét a naptól, a holdtól, a földtől, a víztől és a tűztől. Vagyis az embert, aki személy, a dolgoktól, amelyek nem szabadok, nem tudnak magukról, és nem tudnak szeretni, nincs személyük, vagyis ÉN-jük: nem személyek.

Engem személynek, valakinek hívott a léte Isten, nem csupán valaminek. Az emberi személy nem azért halhatatlan, amiért a görög filozófusok annak gondolták, hogy ti. szellemi és oszthatatlan, hanem csupán azért, mert Isten a vele való személyes kapcsolatra hívja elő a fogantatás pillanatában.

Jeremiást, akit Isten prófétának hívott meg, éppen erre a mindent megelőző hívásra figyelmezteti, amikor így szól hozzá: „Mielőtt anyád méhében megalkottalak, már ismertelek téged” (Jer 1,5).

A Jeremiás korabeli ember is tudta, hogy az anyaméhben egyesülő sejtek a maguk törvénye szerint egyesülnek, ám az ember fogantatásában Isten mindig teremt, mert személynek, valakinek, egy ÉN-nek akarja az embert; a személyt a nem-létezésből hívja elő.

Ez az ősi hívás. Ha a pap imádsága és minden ember imádsága NAPONTA ezekhez a gyökerekhez szállna le, akkor nem lenne aposztázia, nem lenne válás, nem lenne kiégés.

A kispapokat erre az imádságra, létszemlélésre kellene megtanítani. Enélkül az egész krisztológia (dogmatika), evangéliumi erkölcsstan összeomlik. Enélkül a szentségek nem érvényesek.

Most csak röviden vázlatot szeretnék adni a továbbiak végiggondolására. Amikor Ádám megszakította Istennel való kapcsolatát, vagyis elvágta léte gyökereit, és szégyenében elbújt Teremtője elől, maga Isten hívta: „Ádám, hol vagy?” (Ter 3,9). Ez a hívás az előzőn belül van, vagyis a létbe-híváson, a teremtésen belül. Ez bennem a lelkiismeret hangja minden nap.

Ezen belül van Ábrahám meghívása, Mózes és a próféták meghívása. Ezekben a hívásokban bemutatkozik az, aki a lelkiismeret hangjában bemutatkozás nélkül szól. Ugyanakkor Isten egy beláthatatlan új világba hívja az embert a messiási ígéretekkel.

Ezen belül hívja Jézus az ő híveit. Mire hívja? Az örök életre, az Atyával való kapcsolatra, Átala a Szentlélekben.

Az is előfordulhat, hogy valaki a Krisztus-követésre szóló hívással együtt a papságra szóló meghívást is megkapja (ld. Thomas Merton), de mindig tudatosítani kell, hogy papi hivatásunk a Krisztus-követésen (a keresztény hivatáson) belül van.

Tehát egy kispapnak előbb kereszténynek kell lennie. Lukács evangéliumából kiderül, hogy a tizenkét apostolt is előbb „kereszténynek” hívta meg Jézus, és ezután, ezen meghíváson belül választotta (hívta) őket apostollá (vö. Lk 6,12-16).

Mindez azt jelenti, hogy akit pap-pá szenteltek, annak a papsága maga a keresztény élete, nem valami rá rakódó fakultatív feladat. Amikor Szent Pál azt mondja „Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot” (1Kor 9, 16), akkor ez a „jaj” a kárhozat lehetőségét jelenti. Ha ő nem futja be a Római Birodalmat az Igét hirdelve, akkor ő nem üdvözülni.

A papság elhagyása mindig a hitben való bukás története. Itt most nem szólhatok aposztata paptestvéreimről. Isten irgalmasságában vannak. Lehet, hogy azért engedte meg ezt a tragédiát Isten, hogy rádöbbenjenek a legelső hívásra, a teremtésre és az azon belüli hívásra (a keresztény életre), és abba kapaszkodjanak.

A breviárium teljes napi elimádkozása, a napi szentmise (akkor is, ha nincs intenció, és nincsenek jelen a hívek) és a rózsafüzér elimádkozása elhagyhatatlannak, de az előbb felvázolt mélységes Isten-kapcsolatban. Ha a „gyökerek” nem érzik meg a fényt (ld. Pilinszky), akkor az előbb felsoroltak sem mentenek meg.

Ma úgy tűnik, kevesebben mernek elköteleződni nemcsak a papi, szerzetesi hivatás felé, de a házasságban is. Miért nehéz ma életre szóló döntést hozni?

Hogy miért nehéz ma döntést hozni? Azért, mert még a hívek nagy tömege sem ismeri Istent mint teremtőt. Nem éli át a vele való egzisztenciális kapcsolatot, amely kapcsolaton belül van

minden, és semmi sincs azon kívül, a bűnt leszámítva. Európa Robert Sarah bíboros szerint Isten helyett (a Teremtő helyett) a semmit választotta. Sok hívó értelmében és szívében Isten és a semmi sajnos együtt van.

Melyek voltak a papi életének legörömtelibb és legnehezebb pillanatai?

Papi életem legörömtelibb pillanatai azok voltak, amikor igehirdetésemre nem úgy figyeltek, mint emberi tanításra, hanem, minden töredékesség ellenére, mint Isten Igéjére, és ezt láttam a hallgatók szemében; nem velem, hanem az élő Istennel léptek kapcsolatba. Ugyanígy a szentségek kiszolgáltatásakor. A legnehezebb megtapasztalni az ún. hívők makacs és konok kimozdíthatatlanságát a vallási rutinból, hogy egzisztenciális (egész lényüket átfogó) kapcsolatba lépjenek Istennel. Sőt, amikor szinte megsértődnek azon, hogy erre felszólítottam őket.

Még inkább azok a pillanatok voltak a legnehezebbek, amikor saját életemben is hasonlókat tapasztaltam.

Két évtizeden keresztül volt a novíciusok nevelője. Bőséges tapasztalattal rendelkezik, hogyan kell egy bimbózó hivatást kísélni, hogy az eljusson az örökfogadalomig, vagy segíteni, hogy felismerje, nem a szerzetesség az illető útja. A szemináriumokban is ez az előjáró feladata. Hogyan lehet ezt a nagy felelősséget felvállalni, és mik a hivatás biztos jelei?

A mélységeket kell megmutatni nekik: a gyökereket, a keresztény, sőt az emberi lét csontvázát, ami összetartja magát az embert, ezt a csodát. A nevelőnek ezt élnie kell. Teljesen együtt kell élni velük, egy testvéri családtként. Látniuk kell valamennyire a nevelő gyöngeségeit is és azt, hogy azokat hogyan kezeli, hogy azok Krisztushoz szorosabban kapcsolják.

A hivatás rendes esetben a családból és a plébániai közösségből indul el. Mit kell tennie egy papnak azért, hogy felismerje és segítse a hivatásokat?

A hivatás felismerése nem a papi hivatás felismerésénél kezdődik, hanem ott, ahol felismerem abban a fiúban azt, hogy most őt megérintette a kegyelem. Sőt, ha ilyen megérintettségben hozám jön azzal, hogy ő pap akar lenni, figyelmeztetnem kell, hogy most élte át az életszentségre való hívást, nem

pedig a papságra való hívást, amely az előbbin belül van. Segítsünk elmélyíteni keresztény életét. Ne vonjuk bele papi pletykákba, a felületes klerikális világba, hanem tanítsuk elmélkedni, küzdeni rossz hajlamai ellen, tisztán szeretni. Tárjuk föl neki, hogy a papságra való hívás az életszentségre való meghíváson belül van.

Amikor megkaptam plébánosi ki nevezésemet Egyekre, tanácsot kértem Balázs atyától, mire helyezzem a hangsúlyt. Azt tanácsolta, hogy a liturgia legyen a legfontosabb; innen indul minden. Összezseng azzal, amit Benedek pápa írt: „Nihil Operi Dei praeponatur” – „Semmit sem tegyenek az Isten tisztelete elé”. Mit kell tennie a papnak azért, hogy ez valóban így legyen a rábízott plébánián?

Hogy mit kell tennie a papnak, hogy a liturgia (a szentmise) a plébánia életének forrása és csúcspontja legyen? Azt kell tennie, hogy saját papi életének legyen a forrása és csúcspontja, és vissza kell állítani mind az új liturgiában, mind a hagyományosban Isten megrendült imádásának elsőbbségét. Igazi közösség ebből születik.

A húsvéti hit születésének pillanata az emmauszi tanítványok számára nem más, mint átmenet a „látom, de nem ismerem” világából az „ismerem, de már nem látom” valóságába. Ez is keresztény hitünk egyik lényeges vonása. „Ekkor megnyílt a szemük.” Ez a kifejezés nem a külső látásra vonatkozik, hiszen eddig is nyitva volt a szemük: látták az „Idegent”, figyelték az utat, hogy eljussanak a faluba, ahova tartottak. Ez a belső látás, a felismerés pillanata. A „megnyílt a szemük” az ókori ember számára kedves képes beszéd: a belső szem megnyílását jelzi. S ne hogy valaki a külső látásra gondoljon, kimondja: „felismerték”. E gondolatot az is igazolja, hogy az evangélista ezek után a külső látásról azt mondja: „eltűnt a szemük elől”. Az üdvösséget adó felismerés után az üdvösség szempontjából már nem szükséges többé a „fizikai” látás, nem adhat a felismeréshez semmi lényegeset. Ezért is mondja az Úr: „Boldogok, akik nem láttak, és mégis hittek.”

(Barsi Balázs OFM)

2017-ben van a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye védőszentjének, Szent Lászlónak emlékéve. Balázs atya szerint hogyan tanulhatunk a szentektől? Hogyan követhetjük őket?

A szentek nagyon különböznek egymástól, a „gyökereknél” azonban azonosak: úgy ragaszkodnak Istenhez, hogy ez a ragaszkodás minden előtt van, senkit és semmit nem istenítenek. A szentek az ősi és modern

bálványimádás halálos ellenségei magukban és környezetükben, de a szeretet és igazság erőterében.

A plébániánk kettős jubileumára készül. 2018-ban lesz 250 éves az egyeki plébánia, 200 éves az egyeki római katolikus templom. Az idei év a készületünk ideje. Mit tanácsol, hogyan tudunk jól felkészülni a jubileumi évre?

Azt tanácsolom, hogy az elmondottak alapján a gyökerekig menjenek el elmélkedéseikben, imádságaikban és szentgyónásaikban, ahol végre mindannyiunknak szükséges a gyökerkezelés. Abba kell hagynunk a felületes gyónások önmegnyugtató pszichológizálásait, és életgyónást kell végeznünk. Meg kell térnünk.

*Papp László plébános, Egyek
Fotó: Velicsek László Miklós*

A látható pásztorok küldetése

A Jó Pásztor rég visszatért Atyjához, de ma mégis közöttünk él minden kincsével és jóságával.

Gondolkoztatok-e már ezen, miképpen maradt fenn a Jó Pásztor emléke és minden drága adománya századokról századokra, és miképpen szállott át nemzedékről nemzedékre, és jutott el hozzánk is, akik nem lehettünk szerencsések a Jó Pásztort földi életében látni? – Úgy, hogy az isteni Jó Pásztor végtelen jóságában maga helyett más, látható, földi pásztorokat rendelt:

Önmaga helyett legfőbb pásztorrá tette Pétert és annak utódait. Péter mellé apostolokat választott: Andrást, Jánost, Jakabot... és azok utódait, a püspököket, és az apostolok mellé segítőtársakat adott: a 72 tanítványt és azok utódait, a mai áldozópapokat.

Ezeknek adta át a Jó Pásztor szeretetét és minden kincsét. Rájuk bízta az örök igazságok hirdetését: „*Elmenvén tanítsatok minden népet...*”; a szent áldozatát: „*Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre*”; a szentségeit: „*Elmenvén, kereszteljétek az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében*”, „*Akiknek megbocsátjátok bűneiket, megbocsátatnak.*”

Ezek nélkül a látható földi pásztorok nélkül rég feledésbe ment volna

az Evangélium; megszakadtak volna a szentségek csatornái, amelyek a Jó Pásztor megváltó halálának gyümölcseit a lelkekbe vezetik; kialudt volna az újszövetségi áldozat tüze oltárainkon. Sőt ha a földi pásztorok nem vették volna az isteni Jó Pásztor képét a katakombák falára, de még inkább a bárányok szívébe nemzedékről nemzedékre, Jézus drága emléke elhalványult, talán egészen el is veszett volna.

Az isteni Jó Pásztor – földi pásztorok által közli minden javát

Ha Jézus jóságából mi nem volnánk, az emberiség rég visszasüllyedt volna a pogányság sötétségébe. Azért mondta híveinek az arsi szent plébános: „*Vegyétek el egy faluból a papot, és 20 év múlva barmokat fog imádni.*” Sőt mi több: maguk is barmokká lesznek, elvadulnak és eldurvulnak.

Hová süllyed az elhagyatott nép, – pap és templom nélkül! – Mi lesz a legműveltebb néppel, ha 10-15 éven át folyik a lélekmérgezés a papok és az Egyház ellen. Saját szemünkkel láttuk,

hogyan válhat a rombolás és nyomorba döntés eszközevé.

Közületek is sokan éltek hosszú hónapokat messze idegenben, papok nélkül. Ti tudjátok, milyen sivár a vasárnap szentmise és prédikáció nélkül; milyen szomorú az élet templom és szentségek nélkül; milyen vigasztalan a halál pap nélkül; milyen borzalmas a hulla elföldeleése keresztény temetés és imádság nélkül.

A pap közvetíti mindazt, amit a Jó Pásztor hozott: örök igazságait a prédikációban, lelki újjászületést a keresztességben, az elsőáldozás édességét, a bérmálás örömét és erejét, szentmisét, a bűnbocsánatot, az áldást a házassághoz, az ünnepeknek Istenhez emelő derűjét; vigasztalást a balsorsban, betegségben és halálban, enyhületet a halál után...

Azért, amikor ma a Jó Pásztornak minden jóságát megköszönjük, mélyen érző keresztény lélekkel megköszönjük jópásztori szívének azt a jóságát is: hogy nekünk papokat adott.

*Boldog Scheffler János
püspök pásztorleveléből
(Litterae Circulares Szathmarini,
1947. – II. Nr. 323. – Az Opus Vocatio-
num újjászervezése)*

25 éve Magyarországon

Górski Jacek, Lengyelországban született ezüstmisés domonkos szerzetes idén ünnepli pappá szentelésének 25. évfordulóját. Ebből az alkalomból Jacek atya korábbi számunkban (2015. június) olvasható gondolatait idézzük. Az interjút Lieli Mariann készítette.

Ha 18 éves korodban valaki megmutatta volna neked a jövőt, és láttad volna magadat 52 évesen, mint a Szent László-templom plébánosát, mit szólnál volna?

Biztosan nagyon ijesztő és hihetetlen lett volna. Amikor beléptem a rendbe, csak annyi elképzelésem volt, hogy szerzetesként közösségben fogok élni és lelkipásztori munkával fogok foglalkozni, de azt nem gondoltam volna, hogy ide fogok jönni Magyarországra, és ilyen nehéz feladatok várnak rám. Szerintem jobb így, hogy a Jóisten elrejtje előlünk a jövőt. Viszont azt tapasztaltam, hogy mindig megkapom az éppen esedékes munkámhoz szükséges erőt és segítséget. Ahogy jön a feladat, úgy érkezik a kegyelem is.

Milyen lelki útravalóval láttak el odahaza gyermekkorodban?

Szép gyerekkorom volt, hiszen a szüleim mindent megadtak, hogy lelkiileg, szellemileg növekedjek. Édesanyámtól és nagymamámtól megtanultam imádkozni, rendszeresen jártunk templomba, otthon közösen mondtuk a Rózsafüzért. A plébániánkon 1974-ig minorita ferences atyák szolgáltak, náluk voltam elsőáldozó. Talán ők ültették el bennem a hivatásom magját, kezdve attól, hogy ministránsként nagyon irigyeltem a kapucnijukat, egészen odáig, hogy láttam, hogyan élnek közösségben és milyen nagy hatással vannak az egyházközségre. Később, középiskolás koromban lelkigyakorlatokon, ifjúsági összejöveteleken, gyalogos zarándoklatokon is részt vettem. Ez a korai vallásos környezet sokat segített abban, hogy megerősödjön a hitem és megtaláljam a hivatásomat.

Miért lettél szerzetes, miért nem egyszerűen pap?

Ez valószínűleg onnan ered, hogy kiskoromban a minorita atyák olyan nagy hatással voltak rám. Középiskolás koromban már éreztem, hogy Isten hivatást adott nekem, de még nem tudtam dönteni, hogy egyházmegyés pap leszek-e, vagy ferences minorita szerzetes. Amikor 18 éves voltam, meglátogatta a plébániánkat egy hivatás-gondozó domonkos atya, nagyon megtetszett a domonkos rend. Elmentem egy hivatástisztázó lelkigyakorlatra, és rögtön érettségi után, 20 évesen beléptem a rendbe. Hatodéves szeminarista koromban tettem örök fogadalmat, két héttel utána diakónussá, majd 1992-ben pappá szenteltek.

Pappá szentelésed után rögtön Magyarországra kerültél?

Nem, egy évig Wrocławban szolgáltam. Már a szemináriumi évek alatt felmerült bennem, hogy milyen jó lenne külföldre menni misszióba, viszont nem vágytam távoli egzotikus országokba. Lehetőségem volt elmenni körülnézni Oroszországba, Litvániába, Csehországba és Szlovákiába. Majd 1990-ben a magyar domonkosok nyílt levéllel fordultak a lengyel provinciához azzal a kéréssel, hogy segítsen az itteni testvéreknek újjáépíteni a rendi életet a rendszerváltás után. Gondolkoztam ezen a meghíváson, és egy idő után jeleztem is az előljáróimnak, hogyha a Jóisten is ezt akarja, akkor vállalnám ezt a kihívást.

Először 1991-ben jártam Magyarországon Pucilowski József atyával és egy másik rendtársammal, éppen II. János Pál pápa látogatásának idején. Nagyon megtetszett nekem az itteni mentalitás,

magyar kultúra. Egyedüli komoly, szinte legyőzhetetlennek látszó akadályt a magyar nyelv jelentett. Nem hittem, hogy képes leszek megtanulni magyarul. A tartományfőnököm mindenestre úgy döntött, hogy Magyarországra küld. Itt Debrecenben kezdtem 1993-ban Wysocki Ireneusz atyával.

Mi az, amit az elkövetkező 25 évben szeretnél még megvalósítani?

Azt kérem az Istentől, hogy adja meg a testi és lelki erőt, hogy tudjam szolgálni közösségemet, a domonkos rendet. Szeretném, hogy Magyarországon megerősödjünk és sok hivatás szülessen. Egy jó domonkos közösségben szeretnék megöregedni. Arra is vágyom, hogy a domonkos közösség mellett, annak lelkiségéből kinöve, minél több kis közösség alakuljon. Nagyon rokonszenves számomra az, amit Szent Domonkos is hirdetett és gyakorolt: „Contemplata alii tradere”, vagyis: „A felfedezett igazság szépségével vonzani az embereket”. Az igazság ugyanis nemcsak jó, hanem szép is.

Mennyire valóság az örökkévalóság számunkra?

Az évfordulás Tapasztó János atyát ünnepelték Fülöpön

Különleges hálaadó ünnepséget rendezett Fülöp Község Önkormányzata 2017. április 2-án Hutóczki Péter polgármester kezdeményezésével, Tapasztó János atya helyi plébános születésének 70., pappá szentelésének 45. évfordulójára. A hálaadás és köszönet nemcsak az évfordulókért szólt, hanem János atya gyógyulásáért is. A plébános ugyanis az elmúlt hónapokban súlyos betegségekkel küzdött, és jelenleg is a gyógyulási folyamat heteit éli. A felépülése köszönhető annak az isteni csodának, amely az orvosokat is megdöbbenetette, hiszen a gerincműtét alatt már nem tálták azt az életveszélyes tályogot, amit napokkal előtte diagnosztizáltak.

A hálaadó ünnepségen Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök szentmisét mutatott be Fülöp község Szent István-templomában, amelyen Bosák Nándor nyugalmazott püspök, a Debreceni Esperesi kerület papjai, Laczkó Zsolt atya, görögkatolikus kórházlelkész és az egyházközség területén szolgáló görögkatolikus papok is részt vettek. Világi méltóságok közül az ünnepséget megtisztelte jelenlétével Tasó László, a Miniszterelnökség államtitkára (a térség korábbi országgyűlési képviselője), Nyíri Béla, Nyírábrány és dr. Nagy János, Nyíracád polgármestere, valamint a szomszéd települések hívő közössége.

Palánki Ferenc megyéspüspök a szentmise homíliájában Tapasztó János atyához szólva elmondta, a Lázár feltámasztása (vö. Jn 11, 1-45) evangéliumi szakasz első része János atyáról szól, hiszen a betegsége Isten dicsőségére lett az Ő életében. Tapasztó János atya türelemmel viselte a szenvedését, amely megerősítette a közösséget is az összetartozásban, egymásra figyelésben. A hívek a műtét ideje alatt a templomban imádkoztak, és ezt követően történt meg a csoda.

Az evangéliumi részt tovább elemmezve a főpásztor kiemelte, Jézus megrendült Lázár halálhírére. Meg kell tanulnunk a megrendülés képességét, amely helyett ma a tragédiák, szörnyűségek láttán az érzéketlenség, a közömbösség uralkodik. A püspök atya ezután azt hangsúlyozta: „nem elég csak evilági szinten átérezni má-

sok baját. Jézus nemcsak megrendült, hanem az egész történetet az örökkévalóság távlatába helyezte. Tudjuk-e az életünk eseményeit kívülről, felülről nézni? Látjuk-e azt, hogy mit jelent egy-egy esemény az örök élet-hez képest, hogy az örökkévalóság mennyire valóság számunkra? Jézus erre is megtanít bennünket, amikor azt mondja Máriának, Mártának és a tanítványainak, hogy mindez az Isten dicsőségére lesz. Átgondolhatjuk tehát, milyen a mi hitünk. Csak evilági dolgokban gondolkodunk? Kérjük, hogy legyen tiszta a hitünk, és minden eseményt annak erejével éljünk át. Akkor lehet egy nagy betegséget, fájdalmat, veszteséget kibírni. János

SÍK SÁNDOR: MISÉK

Ó nyárelő sokünnepű hava,
Papszentelések édes évszaka!
Évforduló minden vasárnap.
S az öreg pap, kit kézvezetni várnak
Főlent fiak, barátok, unokák:
Vállán érzi az Apostol kezét
Ó páratlan primiciák!
Ezüstmisék, aranymisék!

Első mise! Te zsenge nász!
Megérkezés s elindulás.
Koszorú, min a tövisek is rózsák,
Egy percben átélt örökkévalóság.
Kelyhedre vár a bárány és a farkas,
A még nem-született csodák.
Hozd a kenyeret, prédikálj, ne hallgass!
Ó egyetlen, örökös ifjúság.

Ezüstmise, férfiak ünnepe!
Eljárt az élet forró közepe,
Sürög az ember, korhamvazta fővel,
A munkából is ima lesz idővel.
Haszontalan szolgálak vagyunk:
A szerelemből megmaradt a hűség;
Ezüst hajakkal Téged szomjazunk,
Ezüst igazság, ezüst egyszerűség.

Aranyos alkony: aranyáldozat!
Dús délutánra hús napáldozat.
Reszket a kéz, a fáradt szív is reszket,
De tartja még és emeli a Kelyhet.
Ami közel volt, milyen messze van!
És ami messze volt, milyen közel!
Ennyi telt tőlem, – te tudod, Uram,
Öreg szolgálodat most bocsássad el!

atya az orvosokkal ellentétben végig hitte, hogy meg fog gyógyulni, teljesen ráhagyatkozva Istenre.

A köszöntések sorát Hutóczki Péter polgármester kezdte nemcsak a falu nevében, hanem, mint a plébános hűséges barátja, aki a leggyakrabban, szinte naponta látogatta János atyát a kórházban. Tasó László államtitkár a térség települései nevében üdvözölte az ünnepeltet, majd János atya papi jelmondatát idézte: „*ne hagyj soha szégyent vallanom!* (Zsolt 71,1). Az államtitkár kiemelte, a sok megpróbáltatás, nehéz élete ellenére becsületben megélt elmúlt 70 év önmagáért beszél.

Ezüstmisés templombúcsú Urunk mennybemenetelén Baktalórántházán

Hármas ünnepre hívta híveit Baktalórántháza Árpád-korabeli, több mint

760 éves kis temploma. Az „Urunk mennybemenetele” titulust viselő, a középkori templomok útvonalán álló egyházi építészeti remekmű hívei ezen a szép ünnepen ülik templombúcsújukat. Az ünnepi alkalom szónoka Juhász Imre, korábban Baktalórántházán szolgáló plébános, c. kanonok atya, aki 25 évvel ezelőtt kötelezte el magát Isten szent színe előtt az Evangélium hirdetésére. 1992. június 20-án, Egerben szentelték pappá. Imre atyát viszont látni és hallani lelki felüdülés, így a helyieken túl a nyolc filia híveivel zsúfolásig megtelt a templom.

Ünnepi homíliájában beszélt a ma divatos „retró” érzésről, amit a Biblia nyelvén a „visszatekintés” szóval fejezünk ki, és „Aki az eke szarvára teszi kezét és hátrafelé néz, nem alkalmas az Isten országára” (Lk 9,62). Akkor mi, akik ma visszatekintünk, a múltból beszélünk, nem vagyunk alkalmasak Isten országára? – tette fel a kérdést a

A jelmondat hűen fejezi ki a plébános életét, aki hivatásaként a papi szolgálatot választotta.

Tapasztó János atyát továbbá Nyíri Béla, Nyírbrány polgármestere, Popovics Ferencné, a helyi római katolikus általános iskola igazgatója, Fülöp-Bánháza, valamint a görögkatolikus egyházközösség hívei is köszöntötték.

Az ünnepség a szentmisét követően a helyi művelődési központban folytatódott, ahol a település önkormányzata vacsorával várta a vendégeket.

Sajtóiroda
Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye

plébános. Bárhol is élünk, a célt mindig magunk előtt kell látnunk, a célbeteintéssel lelkünket az üdvösségre kell helyezni, abban helyet kell adnunk az üdvösségnek, a reménységnek, hogy az örökéletre juthassunk.

Imre atya visszatekintett tehát a baktalórántházi éveire, amely mint mondta, fontos állomáshelye a 25 évi papságának, mivel ott lett önálló plébános, ott tanulta meg azt is, nem mindegy az, hogyan élünk. „Minden körülmények között minőségi életet kell élünk, és ott kell magunkat jól érezni, ahol éppen vagyunk, ahol szolgálunk, ahová Isten rendelt bennünket. Legyünk büszkéek azokra a hagyományainkra, természeti kincseinkre, amelyekkel a településeink ajándékoznak meg bennünket.

Juhász Imre atya prédikációja végén Ferenc pápát idézte, miszerint hagyjuk, hogy a Szentlélek vezessen bennünket, halljuk meg a Szentlélek szavát, engedjük, hogy kiteljesedjék bennünk, legyünk a Szentlélek munkatársai, vigyük másoknak is az Evangéliumot, ezáltal haladjunk előre a szeretet, az irgalmasság és a megbocsátás útján!

Az ezüstmisés plébánost a szentmise végén Nagy Lajos, Baktalórántháza polgármestere, a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének tagjai, a gyermekek, az egyházközösség képviselő-testülete, hívei, a vendég hívek köszöntötték, majd az ünnepi körmenet után ezüstmisés alkalomban részesültek a jelenlévők.

Némethné Csubák Éva

A hálaadás litániája

*Mindenért, amit adtál:
Istennek legyen hála!*

*Mindenért, amit megakadályoztál:
Istennek legyen hála!*

*Mindennek, amit elvettél:
Istennek legyen hála!*

*Mindenért, amit megelőztél:
Istennek legyen hála!*

*Mindenért, amit megbocsájtottál:
Istennek legyen hála!*

*Mindenért, amit nekem készítettél:
Istennek legyen hála!*

*A halálért, amelyet nekem választottál:
Istennek legyen hála!*

*A helyért, amelyet nekem készítettél:
Istennek legyen hála!*

Juhász Imre 1964. ápr. 20-án született Boldogkőváralján. 1992. jún. 20-án szentelték pappá Egerben. Ezt követően 1992-től 1993-ig káplánként szolgált Mátészalkán, 1993–1996 között Miskolcon, a Szent Anna-templomban, majd 1996–2000 között Nyíregyházán, a Magyarok Nagyszombatja-társaság-egyházban. 2000-ben plébánosi kinevezést kapott Baktalórántházára, ahol 2008-ig szolgált. Innen Újfehértón folytatta lelkipásztori munkáját, és jelenleg is a település római katolikus plébánosa. 2012-ben címzetes kanonoki címet kapott.

„Krisztus katonái” találkoztak Nyíregyházán

Ministránstalálkozót rendeztek a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyében szolgáló „Krisztus Katonáinak” Szent László évében, 2017. április 22-én, Nyíregyházán, a Szent Imre Gimnáziumban.

A jó hangulatú találkozón Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök is részt vett, szentmisét mutatott be, és kötetlen beszélgetésen válaszolt a ministránsokat érdeklő kérdésekre.

A találkozót Kálmán József atya egyházmegyei ministráns referens szervezte, az egyházi ifjúság pasztorációs munkáját hálásan köszönjük.

A főpásztor prédikációjában először a húsvét utáni szentföldi zarándoklatáról beszélt. Jézus földi életének színhelyére

közel kétszáz püspök kapott meghívást arra az üzenetre, amelyben feltámadása után küldte az apostolait: „Adjátok híruil testvéreimnek, hogy menjenek Galileába, és ott meglátanak engem” (Mt 28, 10).

„Így mentünk Szentföldre, mi is találkoztunk Jézussal, megjelent nekünk úgy, ahogyan leginkább szokott, a szentmisében kenyér és bor színe alatt. A szent helyen még inkább átélhettük azt, mit érezhetett Péter, amikor Jézus megkérdezte tőle Galileában: „Szeretsz engem?” (Jn 21,17). Jézus nekünk is felteszi a kérdést, és az erre adott válaszuk – „Igen, Uram, szeretlek Téged” – azt jelenti, mi is küldetést kaptunk arra, hogy továbbítsuk az örömhírt, Jézus Krisztus feltámadását” – fogalmazott a püspök atya, majd a ministránsoknak szóló üzenetre hívta fel a jelenlévők figyel-

mét. Elmondta, Jézus először magához hívja, átfurmálja őket, majd küldetést ad nekik, mint ahogy a tanítványaival is tette. Az apostoloknak Jézus Krisztus feltámadását kellett hirdetni, ami nem egy mese, egy legenda, hanem ma is valóság, hiszen él, találkozunk vele az imádságban, a közösségben, a szentáldozásban, a másik emberben. Mindenütt jelen van, mert ő valóságos Isten, legyőzte a halált, hogy mi is feltámadjunk. Ez az igazi örömhír számunkra. A feltett kérdésre pedig úgy válaszolunk, hogy egyre jobbak leszünk, legyőzve önmagunkban a bűnt.

A megyéspüspök ezekhez a gondolatokhoz Boldog Salkaházi Sára szűz és vértanú imáját idézte:

“Uram, indulatos, heves, ideges, szenvedélyes vagyok, pedig szeretlek Téged!

Engedetlen, makacs, dacos vagyok, pedig szeretlek Téged!

Nyugtalan, kapkodó, zavart vagyok, pedig szeretlek Téged!

Sötét, irigy, méricskélő vagyok, pedig szeretlek Téged!

És még mennyi minden volna bennem, ha Te nem szeretnél engem!

Én hűséges akarok lenni és maradni mindhalálig. Hűséges, mindenem kereszttel!

Palánki Ferenc püspök atya végül Szent László királyra, az egyházmegyénk védőszentjére irányította a figyelmet, aki szent művet hozott létre. Ebben, mint mondta, a legfontosabb, hogy keményen ragaszkodott Krisztus szeretetéhez, a Hozzá való hűséghez, legnagyobb erénye pedig az volt, hogy igazi lovagkirályként harcolt az ellenség, a bűn, a pogányság ellen. A magyar királyt a főpásztor példaként állította a ministránsok elé, hogy ők is le tudják győzni a bennük lévő rosszat: „Ti is Krisztus katonái vagytok, ha nem is királyként, de a saját életetekben uralkodtok önmagatok fölött, legyőzve a rosszat,

a bűnt, teljesítve azt a küldetést, amelyet az apostolok is megtettek, és a Szentlélek erejével megváltoztatták a világot.

„Ti vagytok a föld sója. Ha a só ízét veszti, ugyan mivel sózzák meg?” (Mt 5,13). A főpásztor ezt a gondolatot kifejtve elmondta, a pap után az oltárnál a ministránsok, szolgálattelvők állnak a legközelebb Jézushoz. Így, mint ahogyan a só ehetővé teszi az ételt, ők is tehetnek azért, hogy tőlük jobb legyen a világ, a többiek élete az iskolában. Tanúságot tehetnek viselkedésükkel a feltámadt Krisztus mellett, és törekedhetnek arra, hogy királyként, szentként legyőzzék magukban a rosszat. Erősítések egymásban a hitet, az Istenhez tartozást, a küzdeni tudást a jóért, a szépet, az igazságért, Istenért.

A találkozó végén a ministránsok kérdéseket tettek fel a püspök atyának az ő életéről, szokásairól, hitéről, hivatásáról, amelyekből többek között az is kiderült, hogy a püspök atya miért választotta a papi hivatást, mivel tölti leginkább a szabadidejét. A választ gyakran tapsvihar

követte, főként akkor, amikor a főpásztor egyik kedvenc futballjátékosáról, Cristiano Ronaldóról, Európa-bajnok portugál labdarúgóról beszélt, de volt, amikor a ministránsok nemtetszésüknek adtak hangot, ez pedig a püspök atya kedvenc tantárgyának, a matematikának szólt. Volt „hiábavaló” kérdés is, ami például a kedvenc ételére vonatkozott. A püspök atya az „ebéd” választ adva a titkot nem fedte fel, nehogy ezután mindenhol a kedvenc ételét főzzék meg neki. A válaszok összességében a püspök atya jó humorérzékéről is tanúságot tettek, ami emelte a hangulatot, a ministránsok előtti népszerűségét.

A találkón koncertet adott a Páter-Rock együttes, majd a résztvevők kiscsoportos beszélgetéseken az egyházmegye kispapjaival is találkoztak, végül Gyetkó László atya „Legyen Ön is milliomos” című, ministránsoknak szóló kvízzjátékán mérték össze bibliai tudásukat.

Kovács Ágnes

Fotó: Szabó Dávid

Fatimai engesztelés Mátészalkán

Közel 1000 zarándok vett részt azon a Fatimai engesztelő imaesten, amelyet 2017. május 13-án, a Szűz Anya fatimai jelenésének 100. évfordulóján, Mátészalkán a Ráckerti-templomban tartottak. Az imádságokat október 13-ig minden hónapban 13-án, a jelenések napján tartják. Az imaest délután ½ 6-kor kezdődik népi imádságokkal, ezt követően 7 órakor paraklizst, ½ 8-kor pedig rózsafüzért imádkoznak a hívek, végül 8 órakor római katolikus szentmisén vesznek részt. Az imaestet városi gyertyafényes, énekes körmenet, majd áldás zárja. Az imaestre nemcsak a mátészalkaiak, hanem a környező településekről, sőt határon túlról is érkeznek rendszeresen zarándokok.

A szatmári esperesi kerületben 1994-ben Mátészalka fogadta a Magyarországra érkező fatimai vándorszobrot, ahová másfél napon keresztül az egész területről érkeztek az emberek imádkozni. Ennek emlékére került egy fatimai Szűz Anya-szobor a Ráckerti-templomban, majd az akkori plébános, néhai Miklós Dezső atya megszervezte és rendszeressé tette az engesztelő imaesteket.

Az idei imaest vendége Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök volt, aki szentmisét mutatott be a jelen lévő papokkal együtt. „Olyan jó Szűz Máriához fordulni, a pártfogását kérni, megérezni, hogy segít, gondol ránk” — kezdte prédikációját a megyéspüspök a fatimai jelenések 100. évfordulóján, megemlékezve azokról az édesanyjakról is, akik hitünk szerint már a mennyországban vannak.

A főpásztor Szűz Mária szerepéről elmélkedve elsőként azt emelte ki, hogy az apostolok Jézus Krisztus feltámadása után a Szentlélek kiáradásáig Máriával együtt imádkoztak. Mária tudta, milyen nagy dolog, ha valakinek az életébe belép az Isten, hiszen Ő Jézus fogantatásának pillanatában találkozott a Szentlélekkel.

Hinni azt jelenti, hogy a sötétségben ragaszkodunk ahhoz, amit a világosságban látunk

„A Szentírásban nincs arra utalás, hogy Jézus Krisztus a feltámadása után megjelent volna az édesanyjának. A tanítványaival azért tette ezt, hogy hitre vezesse őket. Ilyen értelemben Máriának

nem volt erre szüksége, hiszen Ő volt az egyetlen örökmécs, amely soha nem aludt ki. Hinni azt jelenti, hogy a sötétségben ragaszkodunk ahhoz, amit a világosságban látunk. Mária a nagy fényességben Gábel angyalt látta, ezért a sötétségben, a szenvedésben, a kereszt alatt sem esett össze. Ott kapta ajándékba az egyházat képviselő tanítványt, és bennünket, a pártfogoltjait. „Amikor Jézus meglátta, hogy ott áll anyja és az a tanítvány, akit szeretett, így szólt anyjához: »Asszony, íme, a te fiad!« Azután így szólt a tanítványhoz: »Íme, a te anyád!« És ettől az órától fogva otthonába fogadta őt az a tanítvány” (Jn 19,26–27). Ezért tekinthetünk úgy rá, mint édesanyjainkra, pártfogónkra” – hangsúlyozta a főpásztor.

Mária Jézus legelső tanítványa

„Mária legfontosabb feladata, hogy az embereket Jézus tanítványává tegye, az apostoloknak is és minden hívő keresztény embernek ez a küldetése” – Palánki Ferenc püspök felhívta a figyelmet arra, hogy a feltámadás után az apostolok azért is keresték Mária társaságát, és imádkoztak vele együtt, mert maguk is rádöbbenek, mit jelent Jézus tanítványának lenni, akinek legelső tanítványa az Ő szent anyja volt. Mária a fogantatás kezdetétől tudta, hogy mi a Fia küldetése, akkor is, amikor Jézus a következőképpen válaszol tanítványainak édesanyja érkezésére – „Ki az anyám s kik a rokonaim? Aztán kitárta tanítványai felé karját, s így szólt: Ezek az anyám és testvéreim! Aki teljesíti mennyei Atyám akaratát, az nekem mind testvérem, nővérem és anyám” (Mt 12,48). Mária számára sokkal fontosabb volt a lelki kapcsolat Szent Fiával. A tanítványok azt tanulhatták meg tőle, mit jelent Jézust követni, vállalni a keresztet, igent mondani mindarra, amit az élet szeretetből hoz, és reménnyel telve hordozni életünk keresztjét másokért.

Mária, az irgalmasság anyja

Ezután a püspök atya záró gondolatként Varga László kaposvári megyéspüspöknek 2017. május 13-án Kaposvárott a püspökké szentelésén és beiktatásán mondott beszédére utalt, ahol elhangzott: azt szeretné, ha minél több emberen keresztül megjelenne a földön Isten irgalmas szeretete. Varga László püspök jelmondata egyetlen szó: Irgalom, amely isteni tulajdonság, de nem jelent isteni gyengeséget, hanem a szeretet hatalmát. A főpásztor kiemelte, ebben is példát mutatott nekünk Szűz Mária, mint az irgalmasság anyja, aki megtanít arra, hogyan kell egymásnak irgalmazni.

„Mária azért jelenik meg a világban, mint ahogyan tette ezt 100 évvel ezelőtt is, hogy üzenetet hozzon az isteni világból. Először is meghív bennünket, hogy imádkozzuk a rózsafüzért, odafigyelve, rácsodálkozva Isten misztériumára, meghív bennünket az engesztelésre, a bűnbánatra, a békére. Fatimában meghívta a gyermekeket, hogy imádkozzanak a békéért. Ferenc pápa a béke zárándokaként jellemezte magát a 100. évfordulón Fatimába tett zárándoklata során. Ma háborúban élünk, ezért kell imádkozni a békéért, mert az az Istentől származik, és el kell juttatni embertársainkhoz. Az irgalmas szeretet megállítja a bűn folyamatát; erre, a földön az irgalmas szeretet megjelenésére kaptunk meghívást.”

„Mária a példaképünk, segít bennünket, és csodás jelenései ráirányítják a figyelmünket arra, hogy a mi földi életünk nem ér véget a halálunkkal. Megkezdett örök éltünk van, ahol együtt lehetünk a szentekkel, az égi Édesanyánkkal, akihez fohászkodunk a tőle tanult imádsággal: „Ó, Jézusom, bocsásd meg bűneinket, ments meg minket a pokol tüzétől, vidd a mennybe a lelkeket, különösen azokat, akik legjobban rászorulnak irgalmadra.”

Boldogságos Szűz Mária, Fatimai Szűz Anya, könyörögj érettünk!” – fejezte be gondolatait Palánki Ferenc megyéspüspök.

Kovács Ágnes

Fatima üzenete bennünket is elért – Engesztelő imanap Egyeken

Ebben az esztendőben a Katolikus Anyaszentegyház figyelme Fatimára irányul, arra a helyre, ahol száz évvel ezelőtt három írni-olvasni nem tudó egyszerű pásztorgyermeknek megjelent a Rózsafüzér Királynője.

Az 1917-es fatimai jelenésekben a Szűz Anya többek között a következőket kérte az emberektől: *„Imádkozzatok sokat, nagyon sokat, és hozzatok áldozatot a bűnösökért, mert sok lélek kerül a pokolba, mivel nincs, aki áldozatot hozzon értük. Ha áldozatot hoztok, így imádkozzatok: Ó, Jézusom! Irántad való szeretetből, a bűnösök megtéréséért és a Szűz Anya Szeplőtelen Szívén tett sérelmek jóvátételéért. Imádkozzatok minden nap a Rózsafüzért, hogy kieszközöljem a világ számára a békét.”*

2017. május 13-án, amikor Ferenc pápa ellátogatott a jelenés helyszínére, és szentté avatta Francisco és Jacinta Martót, a két testvért, az egyeki Szent József-plébánián is megemlékeztünk a Szűz Anya csodás megjelenéséről, és kérésének eleget téve engesztelő imanapot hirdettünk. 15 órától a plébánia közösségi házában előadást tartott Papp László plébános a fatimai jelenés történetéről, 16:30-tól szentségimádással és közös rózsafüzér-imádsággal folytattuk napun-

kat, 18 órától pedig szentmisét mutatott be az engesztelni vágyó hívek közösségében. A plébános prédikációjában arról szólt, hogy a felajánlás döntést követel tőlünk. Visszavezet bennünket a keresztségkor szüleink és keresztszüleink által megvallott, de azt tudatosan és már személyesen minden Húsvét éjszakáján megújított háromszori ellentmondásunkhoz és háromszori hit-megvallásunkhoz. Fontos, hogy tisztában legyünk azokkal a taktikákkal, amelyekkel az ördög próbál bennünket eltéríteni Istentől. A hitre jutás után nap mint nap küzdenünk kell, hogy a régi embert levessük és magunkra ölthessük Krisztust. Tudatosan vállalt, helyes világkép és értékrend kell, a függőségek és megkötözöttséghez vezető gonosz lelkek néven nevezése és az azoknak való ellentmondás. A bűnbánat gyakorlása, a rendszeres szentmise és a kitaró napi imádság által kell ébren tartani és megélni a Krisztussal való kapcsolatunkat.

A szentmise keretében megkoronáztuk templomunk fatimai Szűz Anyát ábrázoló szobrát. A három Rózsafüzér Társulat adományából készült csodálatos ötvösmunkát Horváth László budapesti művész készítette. Ezt követte a felajánló imádság, belefoglalva Egyek, Tiszacsege

és Újszentmargita minden lakóját, Katolikus Óvodánk és Iskolánk minden tanulóját és munkatársát, s azokat, akikkel földi életünk során eddig találkoztunk, vagy ezután fogunk találkozni.

Az engesztelő imanap Szűz Máriát köszöntő vesperással és a plébánián szeretetvendégséggel fejeződött be.

Papp László plébános

Fotó: Papp Ágoston

Mária személye a Szent Ignác-i lelkigyakorlatban

(Szakács György, Debrecenben szolgáló református lelkész gondolatai 2017. május 13-án, a fatimai első jelenés 100 éves évfordulóján – Debrecen, Szent László-templom.)

A felkérés, hogy Máriáról tartsak előadást a Szent László-templomban, nagyon meglepett. Különösen azért, mert a lelkiségben fontos irány, hogy arról érdemes beszélnie bárkinek, amiről van tapasztalata. Egy reformátusnak nincsenek Máriával kapcsolatban tapasztalatai. Az én imatapasztalatom a Szent Ignác-i lelkigyakorlat kapcsán alakult ki, amelyet az elmúlt évben végeztem el több lelkész társammal együtt a 9 hónapos mindennapok lelkigyakorlata formájában.

A református egyházunk hitvallási iratai kezdetektől elzárkóznak a három isteni személyen kívül bármely szenthez történő imától, mégis a szenteket, mint Isten tervének megvalósítóit, tiszteljük és elfogadjuk. Máriával kapcsolatosan pedig a református egyház is magáénak tekinti az 5. századi efezusi zsinat hitvallását, amely Máriát istenszülőnek nevezi Nestorius eretnekségével szemben, aki csak Krisztusszülőnek tartja őt. Még fontosabb nekünk, bármilyen felekezethez tartozunk is, Mária alakja a Szentírásban. Itt találkozunk össze a Szent Ignác-i lelkigyakorlat Mária-képe és a Szentírás Mária-képe. A kettő ugyanaz.

Szent Ignác katona volt, s egy súlyos sérülése után sokáig lábadozott. Otthonában olvasni kezdett, de ott csak egy lovagregényt talált, és a szentek életét. Beleélte magát a történetekbe, a lovag és a szent alakjáról fantáziált, s úgy találta, hogy szentként nagyobb megnyugvást talált. Lelkigyakorlata során is képzeletével élte át a Szentírás történeteit.

Az istenkapcsolat fontos része az a bizalom, védettség, biztonság, amelyet mindannyian megéltünk az anyánkkal való kapcsolatban életünk első heteiben és hónapjaiban. De a várandósságig visszább menve elmondhatjuk, a keresztyén misztikában az Istennel való egységnek a magzati állapot a legszebb mintája. Az örökléttel kapcsolatosan úgy hisszük, hogy hasonló örök létegenségbe kerülünk Istennel a halálunk után. Az anyával való kapcsolatunk a csecsemő- és kisgyermekkorban sokkal alapvetőbb, mint az apával való kapcsolatunk. Nyilván az Istennel való

kapcsolatban fontosak azok a megélések, melyek az anyasághoz kötődnek. A Katolikus Egyház Isten anyai vonásait Máriához köti. Carl Gustav Jung német pszichológus így sorolja fel ezeket a kötődéseket: az anyai elem ősalap és minden lelki élet termékeny forrása, a táplálás és éltetés megjelenítője. Jung kiemeli, hogy a keresztyénység közép-pontjában álló újjászületés szintén érintkezik az anya fogalmával. A protestáns egyházakban inkább maga a gyülekezet, mint élő közösség jelenik meg anyaként. A Szent Ignác-i lelkigyakorlatban, ahogyan a Szentírásban is, Mária a keresztyén újjászületés hordozójaként vagy Jézus csodáinak háttéréként az ember biztatójává válik. A Szent Ignác-i lelkigyakorlatban Mária a háromszoros imabeszélgetésben jelenik meg. Ez a háromszoros imabeszélgetés a megtérés dinamikájának fordulópontjainál jelenik meg. Ezek a következők.

1.) Elmélkedés a bűneimről – részlet az imabeszélgetésből:

1.1. Először Jézus anyjával beszélgetek, arra kérve, hogy nyerje el Fiától ezeket a kegyelmeket: bűneimnek olyan ismeretét, amely mélyebbre hatol a felszínnél, mélyebbre annál, hogy mit tettem; és hogy érezhetően távolodhassak el ezektől a viszonyulásoktól, döntésektől, tettektől, szokásoktól. 1.2. Kérem Máriát, hogy mélyen fogjam fel a rendezetlenséget ezekben az eljárás módjaimban; és hogy ennek megértése indítson arra, hogy rendbe tegyem az életemet. 1.3. Kérem, hogy a körülöttem lévő világot a hit szemével ismerjem és lássam, majd elmondom az Üdvözlégy Máriát. Másodszor: Mária Fiával beszélgetek, és kérem Jézust, hogy ugyanezt a három ajándékot nyerje el számomra az Atyától. Ezután néhányszor elmondom a Jézus-imát. (Jézus-ima: Uram, Jézus Krisztus, élő Isten Fia, könyörülj rajtam, bűnösön!) Harmadszor: Ugyanezekkel a kérésekkel egyenesen az Atyához fordulok, hogy Ő maga, mindenkinek örök Ura, adja meg ezeket nekem.

2.) Két zászló: a világ iránya és Jézus iránya

„Jézuson, taníts meg arra, hogy könnyedén ott maradjak, ahol Te vagy. Olyan könnyedén, ahogyan Szűz Mária, aki gyengéden hordozott Téged. Olyan könnyedén, ahogyan József, az abbá-d, aki karjaiban tartott Téged.” Először kérd Máriát, hogy

könyörögjön Jézushoz, hogy adja meg neked ezeket az ajándékokat: fogadjon az Ő zászlaja alá, és adjon bátorságot, hogy teljes szívvel magadévá tedd Jézus értékrend-szerét. Kérd, hogy ha Isten is úgy akarja, szegény és rejtett életet élj, ahogyan Jézus tette. Fejezd be az Üdvözlégy imával. Azután magát Jézust kérd, hogy tüntessen ki azzal, hogy Vele lehetsz zászlaja alatt. A Jézus-ima ismételtetésével fejezd be. Végül fordulj az Atyához, és kérd Tőle ezeket az ajándékokat.

Ha meg tudom engedni, hogy feltámadjanak a vágyaim, először a Szűzanyához vihetem őket, és kérhetem, hogy kérje Jézustól: oda hívjon, ahová szeretne. Azután kérem Jézust, hogy adja meg, hogy hitelesen éljek, és hogy adjon nekem bátorságot, hogy úgy éljek, ahogyan a Lélek vezet. Végül teljes szívemmel az Atyához fordulok.

Mária személye tehát azt a biztató, Jézus felé bizalmat keltő, hozzá elsegítő anyai erőt hordozza, amelyben semmi önzés, vagy öncél nincs. „Amikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: Nincs több boruk! Jézus azt felelte: Mit akarsz tőlem, asszony? Még nem jött el az én óráim! Erre anyja szólt a felszolgálóknak: Bármit mond nektek, tegyétek meg” (Jn 2,3-5). Máriának ez a kétirányú figyelme jelenik meg a történetben, biztatja az embereket és jelzi az emberi szükségletet a Fiának.

Ezt mutatja Mária alakja a szenvedéstörténetben is: lemond anyai fájdalomról a kereszttúton, de jelen van Jézus számára szólanul, csendes jelenlétével nyújtva támaszt. Mária nem befelé szenved. Mi rendszerint csak saját szenvedésünkkel vagyunk elfoglalva, viszont Mária kifelé szenved, s ezzel Fia segítségére tud lenni.

A pünkösdi jelenetben, a Szentlélek eljövetelekor Mária mint „lelkivezető” van jelen – neki van története a Szentlélekkel. Így ő az, aki együtt imádkozhat az apostolokkal.

Mária személye tehát a biztató, Jézushoz irányító, majd az Atyához elvezető csendes, alázatos, háttérben maradó istenszülő – fejezte be gondolatait előadónk.

*Az előadást lejegyezte: Havas Lászlóné
Szent László Domanos Plébánia,
Debrecen*

Vezetők tanácskoztak

Kihelyezett 3 napos szakmai tanácskozáson vettek részt a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye köznevelési intézményeinek igazgatói, igazgatóhelyettesei, óvodavezetői, kollégiumi és AMI vezetők, valamint az egyházmegyei szociális intézmények vezetői. A tanácskozás kirándulással egybekötött közös szakmai tapasztalatcsere is volt, ismerkedtünk Erdőtelek és a környék nevezetességeivel, valamint az egyházmegyei EKIF főigazgató és a gazdasági igazgató tájékoztatása után közös beszélgetés indult el a jövőbeni feladatokról.

Így jártunk az erdőtelki Arborétumban, amelynek növényállománya díszfákból, és cserjékből, örökzöldekből, évelőkből és természetes talajtakarókból áll. A több, mint 700 faj között igazi ritkaságokat, különlegességeket is találhattunk. A bejáratnál hatalmas termetű krími hársfa, észak-amerikai vöröstölgy és vadgesztenye fogadja a látogatót. Igen érdekesek a lassan növekvő tiszafák, melyek termése nem piros, hanem a ritkább, sárga színű. A nehézszagú vagy kúszó boróka az ország legterjedelmesebb példányai közül való, hiszen ágai 90 m-re elnyúlnak. Országosan is ritkaságként tartják számon a szillevelű gumifát és a kínai selyemfenyőt. Szokatlan látványt nyújt itt az Alföldön a hatalmas bükkfa. De láthattunk itt 100 éves kocsányos tölgyet és cukorsüveg fenyőt is. Sétánk során találtunk óriás életfát, fehér-tölgyet, vassfát, folyami cédrust, kínai mamutfenyőt és puffadt termésű csörgőfát. A kertben pompázik még számos örökzöld (magyal, aprólevelű kecskerágó, borbolya, erika), díszcserje (madár-birs, trombitafolyondár, rózsalonc, orgona) és a több száz fajtából álló dália gyűjtemény. Az arborétum téglakerítéssel elválasztott, angolkertszerűen kialakított részében található a mesterségesen

kialakított tó, mely vizinövények, halak, békák, siklók élőhelye.

Eljutottunk a kishánai várba, a Hanyi kápolna megtekintése után, a feldebrői templomban a gondnok úr vezetésével ismerkedtünk a történetével. Az igazi

szenczi az érintetlenül fennmaradt altemplom, ahova egy lépcsőn juthatunk le a templom belsejéből. A közel ezeréves építményben igazán érezni lehet az évszázadok súlyát, rendkívül misztikus a sűrű sorban álló, felfelé keskenyedő, az élőfát utánzó vaskos oszlopokkal tagolt altemplom. Középen egy boltozott sírkamrát és egy oltár maradványait láthatjuk. Érdekes, hogy a felső templom és az altemplom hajója kis, félköríves ablakokkal is összekapcsolódott, így a hívek fentről követhették az altemplomban folyó szertartásokat. Az egyházmegyei 8 intézmény vezetői kicsit megállva a mindennapok teendői között, pihentek és feltöltődve a kirándulások emlékeivel, a közös beszélgetésekkel, a feladatok egyeztetésével érkeztek vissza Debrecenbe, hogy ki-ki saját településére visszaindulva folytathassa az érettségi vizsgák és a tanév zárása előtti szakmai munkáját.

A találkozóra ellátogatott Palánki Ferenc megyéspüspök úr, szentmisét mutatott be, amit jó hangulatú vacsora és beszélgetés követett.

*Molnár Katalin
EKIF-főigazgató*

„Mester, követlek Téged, ahová csak mész!” (Mt 8,19)

Egyházmegyei – KÖVET – fesztivált rendeztek Kisvárdán

Egész napos fesztiváli hangulat uralkodott a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye Középiskoláinak Találkozóján (KÖVET) 2017. május 26-án, Kisvárdán, a Szent László Katolikus Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda intézményében közel 1200 diák részvételével. A rendezvényt, amelyre az egyházmegye középiskoláiból a 9.-10.-11. osztályos diákok érkeztek, hagyományteremtő céllal szervezték, hogy megerősítsék és élővé tegyék az oktatási intézmények közötti kapcsolatokat, valamint a pedagógusok és a tanulók megtapasztalják, megélik az értékhordozó közösséghez tartozás élményét, amit az Egyház képvisel.

E cél érdekében a KÖVET fesztivál főszervezői – Gaga Zsuzsa világi munkatárs és Nagy Zsolt káplán atya, egyházmegyei ifjúsági referens – a programot a fiatalok bevonásával úgy állították össze, hogy minél sokoldalúbban, színesebben, a mai kor nyelvén tudják átadni a 2000 éves Egyház üzenetét.

A találkozót közös tánccal indították – kellően felfokozva a hangulatot –, melyet az öt résztvevő iskola 50 diákja mutatott be. Ezután Tarczy Gyula, a Nyíregyházi Televízió főszerkesztője – az egész napos rendezvény moderátora – pódiumbeszélgetésre hívta az iskolák diákképviselőit, akik bemutatták intézményüket, elmondták, miben jó az iskolájuk, melyik területen van szükség a fejlődésre és a pedagógusok milyen szabadidős programokat biztosítanak a tanórákon kívül.

Ezt követően érdekes előadáson vettek részt a fiatalok. Kocsmár Sándor táncpedagógus nemcsak egy modern tánc-koreográfia megvalósítására invitálta a jelenlévőket a „Nád a házam teteje, teteje...” című népdalra, hanem rövid bemutatkozása után mindjárt a komoly életszemléletének megosztására vállalkozott, kezdve az ars poetica-jával, amely így hangzott: „Minden

embernek meg kell találnia az életében azt a feladatot, amellyel embertársait szolgálhatja.” A táncpedagógus életében ezt a szolgálatot a sérült gyermekekkel való foglalkozása jelenti.

Kocsmár Sándor előadása elején arra kérte a diákokat, hogy aktívan vegyenek részt az előadásában, olyan formán, mintha hallás-, látás-, mozgássérültek, vagy éppen autisták lennének. Kérte az egyes csoportokat, hogy úgy hallgassák végig az előadást, hogy közben fogják be a fülüket, csukják be a szemüket, vagy fordítsanak hátat a pódiumnak, demonstrálva az autista gyermekeket, akiket a betegségük kizárja a világból. Majd a széken ülőket, a pedagógusokat arra kérte, hogy próbáljanak meg mozdulatlanul ülni az előadás alatt, mintha kerekesszékekben ülnének.

Az előadó elmondta, amikor először találkozott sérült emberekkel, félelem lett úrrá rajta, mert nem tudta, hogyan kell viselkedni, mit kell tenni a jelenlétükben. Az életben a legfontosabb dolog a tapasztalás, amelynek életünk részévé kell válnia, mert körülöttünk élnek a sérült, fogyatékkal élő emberek is. A legújabb technikai segédeszközök megkönnyítik közlekedésüket, így egyre több beteggel találkozhatunk az utcákon, bevásárlóközpontokban, közösségi tereken. Éppen ezért fontos, hogy tudjuk, hogyan segíthetünk nekik. Továbbá meg kell tapasztalunk az önzetlen szeretetüket, és azt a fajta tisztaságukat, amely az ő életükben egyértelmű, és ebből fakadóan őszintén meg is mondják, amit gondolnak, vagy jeleznek. Ők, ha valamit jónak érznek, az jó, ha pedig rossznak, akkor az rossz. Sokat tanulhatunk tőlük. És mindezek után annak megtapasztalása a legfontosabb, hogy legyünk tudatában egészségünknek, ép testrészeinknek, érzékszerveinknek. Vigyázzunk egészségünkre!

Gaga Zsuzsa, a rendezvény egyik szervezője elmondta, a programok összeállításakor az igényességre töre-

kedtek, szerették volna, ha a fesztiválon megtapasztalják a diákok, hogy az Egyház egy igényes, fiatalos, lendületes, közösségi lehetőség. Zsuzsa hozzátette, hazánkban is vannak különböző fesztiválok, amelyeken sok keresztény fiatal is részt vesz. Fontos, hogy megértsék, nem kell választani a fesztivál, vagy a keresztény mivoltuk között, hanem a viselkedésük, a pillanatnyi szituációban való döntésük a mérvadó. Ezért is rendezték ezt a fesztivált, hogy lássák, a mi egyházképünkbe befér a Fit and Fun program, ahol kipróbálhatták ügyességüket, vicces feladataival a „Minute to Win it!”, a Dance Club, Cafe&Bar, sportprogramok, és mindemellett természetesen a Szív Oázis, ahol lelki beszélgetésre, szentgyónásra, elcsendesedésre várták a fiatalokat a jelen lévő iskolalelkészek. Mindezek koronájaként a fiatalok püspöki szentmisén vettek részt, majd a Fonogram-díjas és platinalemezes, egyik legnépszerűbb, keresztény üzeneteket, értéket hordozó magyar rockegyüttes, Kowalsky meg a Vega együttes koncertezett.

Nagy Zsolt atya sikeresnek értékelte a fesztivált. Mint mondta, a fesztiváli hangulat egy pezsgés, ahol nincs elválasztva a koncert, a buli a szentmisétől, így a fiatalok megtapasztalták azt, hogy keresztényként hogyan lehet egy ilyen rendezvényen részt venni mindenféle pótszerek nélkül. A rendezvényen a keresztény identitást élték meg a diákok, a „követlek Téged” gondolatot, úgy hogy az másokat is Jézus követésére buzdítson. Zsolt atya a 2016-os Krakói Ifjúsági Világtalálkozón mérítette az ötleteket, ahol az à la carte programokkal is találkozott.

Az ifjúságreferens kifejtette, könynyed, nem túl elmélyült, de spirituális üzenetben gazdag előadást terveztek, ami az önmagunk elfogadására, a másokra való odafigyelésre, vagyis Krisztus követésére ösztönözi a diákokat.

Zsolt atya, az egyházmegye ifjúság-pasztorációs terveire kitekintve elmondta, ma a fiatalokat nagyon nehéz megszólítani. Sokszor nem is a program, hanem az azon való tömeges részvétel is vonzó a fiatal számára. Ezért az egyházi iskoláink többezres létszáma egy óriási lehetőség, mint bázisközösség, amely vonzza azokat a fiatalokat

is, akik nem egyházi iskolába járnak, nincsenek benne a plébánia életében, de egyébként nyitottak lennének egy ilyen fesztiválra.

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök az ünnepi szentmisét a jelen lévő papokkal mutatta be. A főpásztor homíliájában először a nap szentjére, Néri Szent Fülöpre, a vidámság élő példájára irányította a figyelmet, aki a bíborosi cím elfogadása helyett a mennyországot, vagyis továbbra is a szegény, csavargó gyermekek nevelését választotta. Szent Fülöp Jézust követte. „Ti kit követtek?” – tette fel a kérdést a főpásztor, majd a fesztivál központi gondolatáról („követlek Téged”) elmélkedve kifejtette, mindenki követ valakit, amely látszik az öltözékén, viselkedésén, egész életén, ezért nem mindegy, hogy kit követünk.

„Mester, követlek téged, ahová csak mész” (Mt 8,19), erre Jézus azt mondja, „A rókáknak odújuk van, az ég madarainak pedig fészük, az Emberfiának azonban nincs hová lehajtania a fejét” (Mt 8,20). Ezzel a mondattal Jézus szembesít bennünket, hogy az evilági gazdagságot, kényelmes életet nála nem találjuk meg.

„Mit vártok Jézustól, mit kértek Tőle? Gazdagságot, kényelmet, evilági jólétet, szerelmet? Jézus örök dolgokat, örök értékeket ad nekünk, ha követjük Őt” – tette hozzá a főpásztor, majd folytatta: „Csak azt tudjuk követni, akinek a nyomában tudunk járni, akihez igyekszünk hasonlítani. Jézus a mérce az evilági dolgokban, csak azt ne felejtjük el, hogy örök dolgaink is vannak. Fülöp atya a mennyországot választotta. Te kit választasz? Ki határozza meg az életedet, akit követni akarsz, akkor is, ha nehéz. A keresztthordozás nem csupán szenvedést, hanem a másik emberért szeretetből meghozott áldozatot is jelenti, mert az életünk attól szép, hogy odaadható mások, a család, a hivatás, az emberek szolgálatába. Jézus erre a szeretetre hívott meg; ehhez érdemes ragaszkodni. Döntenünk kell. Vagy keresztények vagyunk, vagy nem. Ha az ő nyomába lépünk, akkor az életünk mennybe menet, sikertörténet, üdvösségtörténet lesz” – fejezte be gondolatait Palánki Ferenc megyéspüspök.

Kovács Ágnes

Óvoda alapkövetételével kezdődtek el a nagyobb beruházások, fejlesztések a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök áldotta meg a nyíregyházi Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és AMI tagintézményének, a Szent Imre katolikus Óvoda új épületrendszerének alapkövét 2017. április 5-én. Az ünnepségen részt vett többek között az óvoda alapítója, valamint Bosák Nándor nyugalmazott püspök, Soltész Miklós államtitkár (EMMI), Jászai Menyhért, Nyíregyháza alpolgármestere, dr. Vinay Győző, Petneházi Attila országgyűlési képviselők, Molnár Katalin, az Egyházmegyei Katolikus Köznevelési Intézmények főigazgatója és Tormási Géza önkormányzati képviselő.

Megyesi Mária, az intézmény igazgatója köszöntő gondolataiban elmondta, hogy az óvodában társadalmi szempontból is fontos katolikus nevelés folyik, a benne munkálkodók – Imre Lászlóné óvodavezető és kollégái – odaadással és hozzáértéssel igyekeznek a gyermekeket fegyelemre, jó teljesítményre, minőségre nevelni, lerakva az alapjait egy helyes és erős katolikus identitástudatnak. Ezután köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik részt vállaltak az óvoda alapításában és bővítésében (Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye, EMMI, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata), majd reményeit fejezte ki, hogy a tagóvoda teljes felépítésének második fázisa három hónapon belül befejeződik. Jelenleg két csoportban 50 gyermeket nevelnek, a bővítéssel a 75 m²-es alapterületű kétszintes épületben további két – 50 főt befogadó – csoportszobát, a tetőtérben közösségi térnek is megfelelő kápolnát, sószobát, kiszolgálóhelyiségeket is kialakítanak. Az új épületrész Kulcsár Attila Ybl-díjas építész tervei alapján készül.

Palánki Ferenc megyéspüspök arról tájékoztatót, hogy a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Magyarország kormányától közel 3 milliárd forint

támogatást kapott. Így az óvodabővítés, amelyhez a szomszédos telket a helyi önkormányzattól vásárolták meg, tulajdonképpen ennek a nagy projektnek az első része. Az egyházmegye ezen túl még kilenc nagyberuházást indít el, ebből nyolc köznevelési intézményt, kettő pedig műemlék templomot érint.

Soltész Miklós államtitkár többek között a keresztény nevelést biztosító intézmények számszerű fejlődését mutatta be. Elmondta, 1990 előtt az egész országban nyolc katolikus iskolát engedélyezett az akkori vezetés, ahol mintegy 2500 diák tanult. Napjainkban csak a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye nyolc köznevelési intézményeihez közel 4500 gyermek tartozik. Országosan ez 110 000 gyermeket jelent. Ehhez még hozzáadódnak a más keresztény felekezeti intézmények diákjai. Hatalmas változásnak vagyunk a részese, amely azt mutatja, hogy van remény.

Jászai Menyhért alpolgármester az ünnepségen örömet fejezte ki azért, hogy a helyi önkormányzat részese lehet a 24 éve alapított egyházmegyei fenntartású „szentimrés” sikertörténetnek. A kezdetektől fogva sok eseménynek, lel-

kiséggel, pedagógiai tartalommal megtöltött építkezéseknek, beruházásoknak voltak a tanúi, amelyek eredményét az intézmény közel 800 tanulója is igazolja.

Végül Imre Lászlóné óvodavezető bemutatta az időkapszulába elhelyezett dokumentumokat: a Szent Imre Intézmény alapító okirata, a 2016–17-es nevelési év dolgozóinak, gyermekinek névsora, egy utókornak szóló üzenet, egy, a Szent László-évre készült óvodás gyermekrajz, az óvodai szakácskönyvből Szent Erzsébet kenyérének receptje, saját készítésű társasjáték, a „Szent Imre diákélet” című iskolai kiadvány egy példánya, a „Tappancs” című gyermekújság áprilisi száma, a Kelet-Magyarország aznapi száma és az intézmény 2016-os évkönyve.

Kovács Ágnes

Éremesős hétvége

A Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium sportolói egy újabb eredményes hétvégét tudhatnak maguk mögött. Április 7-én Kecskeméten rendezték meg a Katolikus Iskolák Országos Versenyét.

A Katolikus Iskolák Diáksport Szövetsége (KIDS) idén XXIV. alkalommal rendezte meg ezt a versenyt. A tanulók összemérhették erejüket az úszásban, valamint az aquatlonban, amely az úzás és futás együttese.

Mint minden versenyre, erre is lázasan készültünk. Tudtuk, hogy a kemény

munka mindig kifizetődik, de ennek ellenére is nagyon izgultunk, mivel az iskolánkat képviselhettük egy ilyen neves versenyen. Rengeteget edzettünk, hogy minél eredményesebben szerepelhessünk és öregbíthessük iskolánk hírnevét.

Mindenki kihozta magából a maximumot, egyéni csúcsokat felállítva. Rengeteg érmet szerzett iskolánk. Ennek köszönhetően az összesített pontversenyben a legtöbb pontot gyűjtöttük, tehát iskolánk, maga mögé utasítva a többi intézményt, boldogan kijelentheti, hogy a legeredményesebben szereplő csapat volt.

Hálás köszönettel tartozunk edzőinknek, tanárainknak és a családjainknak is, akik testileg és lelkileg készítettek fel minket a versenyre.

*Barta Inez 7. F osztályos tanuló
Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium*

„Tégy annyit, amennyit bírsz!”

Jó úton haladnak a nyírbátori diákok

„A jóra való törekvés ki ne aludjon szívedből. Tégy annyit, amennyit bírsz, és Isten majd gyámolít jó szándékodban.” (Kempis Tamás: Krisztus követése)

A nyírbátori **Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium** fennállásának 60. évfordulóján, a gimnázium korábbi épülete előtt megkönnyeztem, amikor a diákság, a tantestület együtt mondta a Miatyánkot. Arra gondoltam, de jó lenne, ha ezt szüleim, nagyszüleim láthatnák, megérhették volna. Megható és felemelő számomra minden egyes közös imádkozás.

Középiskolásként a Nyírbátori Báthory István Gimnáziumban érettségiztem. Házasságom révén hosszú időre elkerültem szülővárosomból, Nyírbátorból. A gyermekévek emlékei, a gyökerek visszahívtak. Amikor a Római Katolikus Egyház átvette a nyírbátori gimnáziumot, nagy örömmre régi vágyam teljesült: taníthatok egykori középiskolámban.

Iskolánk egyik legfontosabb hagyománya a **keresztútjárás**. Húsvét előtt elcsendesedve az iskola tanulói csoportokban végigjárják Jézus szenvedéseinek útját. Szótlatlanul, befelé figyelve viszik a diákok a keresztet, követjük Krisztust keresztútján, szenvedése állomásain, hálát és köszönetet mondva szeretetéért.

Mit ad a keresztút a mai diákoknak? Kimondhatatlanul sokat. Tanít bennün-

ket hinni, bátorságot ad, hogy felvegyük keresztünket, az élet nehézségei elől ne meneküljünk el, hanem alázattal, tisztelettel a szeretet útján járjunk. Tanít arra, hogy tettekkkel, kötelességeink teljesítésével szolgáljunk, engedelmeskedjünk szüleink és előljáróink elvárásainak, hogy hibáinkat felismerjük és leküzdjük azokat. Tanít bennünket elfogadni, ahogy Jézus elfogadta az ítéletet, elviselte a fájdalmakat, a szenvedést. Tanít tapintatra és megértésre embertársaink szenvedése iránt, hogy segítsünk keresztjük viselésében – ahogy Mária együtt szenvedett fiával, vagy Veronika kendőt nyújtott Jézusnak, ugyanakkor hálások legyünk minden kapott jóért. Jézus egész életének példája tanít, hogy ellenállhassunk a gonosznak, hogy legyőzzük azt a jóságunkkal. Végül segít, hogy elfogadjuk a Jézushoz való kötésben az igazi szabadságot, és átláthassunk azon a hamis szabadságon, mely távol akar tartani bennünket Tőle.

Az egyházi ünnepek, a hónapindító lelki gondolatok, a tanulás előtt és után mondott fohászok, valamint az atyákkal, lelkészekkel és hitoktatókkal töltött órák, mind a diákok lelki gazdagodását, megerősödését segítik, hogy tudják megtalálni a helyes utat. A tiszta, alázatos lelkiismeret biztos út Istenhez.

*Magyar Jánosné,
angol nyelv szakos tanár
Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium*

Szakmai nap a katekéták számára

A hitoktatók számára kateketikai szakmai napot tartottunk három helyszínen, Debrecenben, Kisvárdán és Nyíregyházán, éves képzési tervünknek megfelelően, május 6-án szombaton.

A debreceni továbbképzés témája az élménypedagógia volt, Gulyásné Felkai Ágnes elméleti és gyakorlati pedagógiai előadásán vettek részt a hitoktatók. Kisvárdán a felső tagozatos gyerekek tanításának nehézségei volt a téma, valamint a gyászfeldolgozási segítő módszerek álltak előtérben Sebők Szilvia koordinátor szervezésében. Nyíregyházán a katekézis helyzetéről és lehetőségeiről hallgathattak meg a résztvevők egy átfogó elméleti előadást, majd a Z generációs gyerekek tanítási lehetőségeit, az aktuál-katekézis módszerét ismertette Tamaskovicsné Tóth Ottília.

Reméljük, hogy a nap végén mindenki vihetett haza a tarsolyában új gondolatokat, módszereket, tapasztalatokat, amelyek hozzásegítik őt szakmai megújulásában és a rábízott gyermekek hatékony vezetésében a jézusi úton.

*Tamaskovicsné Tóth Ottília
nyíregyházi katekéta*

Fatimai centenárium Baktalórántházán

Fatima közösségépítő ereje

A fatimai jelenések 100. évfordulójára a fiú- és lánykiszármazékkal együtt emlékeztünk május 13-án előestéjén városunk Árpád-korabeli római katolikus templomában a KÉSZ helyi csoportjának közreműködésével.

Az ünnepség májusi Mária-köszönéssel kezdődött, majd megemlékeztünk a május 13-val kezdődő, október 13-val végződő hatszori csodás jelenésről és a Fatimában is tapasztalt napcsodáról. A dicsőséges rózsafüzér tizedeinek imádkozásával, és a „Szép Íria tündökölt,

május volt éppen...” – kezdetű fatimai énekekkel még szebbé és elképzelhetőbbé tettük a Szűz Anya jelenéseit.

A közös imádságot a templomudvaron lévő kis lourdes-i barlangnál folytattuk. Égő gyertyák fényében imádkoztunk és énekeltük a Mária énekeket Lázár István atya vezetésével. Fatima ezáltal közelebb hozott minket egymáshoz, szorosabb lett az összetartozás az egy plébániához tartozó kis települések hívei között.

Némethné Csubák Éva

„Irgalmad többet ér, mint az élet”

Az Isteni Irgalmasság vasárnapján közösségünk régi hagyományát követve imaórára gyűltünk össze a debreceni Szent László-templomban. Meghívott vendégünk volt Laczkó Zsolt görögkatolikus kórházlelkész. A következőkben az ő elmélkedését olvashatjuk.

Örök a kérdés: igazság vagy szeretet – kezdte elmélkedését Laczkó Zsolt atya. A teológia is másként fogalmazott koronként. A középkorban az igazságon, az igazságosságon volt a hangsúly, s az emberek féltek a büntetéstől, mely az igazságosság elvéből következik. A múlt század óta, főleg Fausztina nővér magánkinyilatkoztatásai ismeretében a szeretetről beszélünk. Az irgalmasság és az elnéző, nagyvonalú szeretet az Istené, aki mindig megbocsát. Ő nem fárad bele a megbocsátásba – mi nem kérünk bocsánatot. Az igazságosság kapuján nem tudunk bejutni – idézte vendégünk Fausztina nővér gondolatát –, mert bűnösök vagyunk, de Isten megnyitotta az irgalmasság kapuját, s így bejuthatunk az üdvösségre.

Viszont nem helyes, ha a szeretetet hangsúlyozzuk és az igazságosságot elkenődözzük: a hit nem elég az üdvösséghez. Jakab apostol világosan megfogalmazza ezt: a hit cselekedet nélkül halott (vö. Jak 2,17). Mind a két érték fontos. Hitünkéből fakadóan sok minden következik: a hit alakít, jó tettekre ösztönöz, s mindez szeretetté válik. Aquinói Szent Tamás összekötötte a két értéket, mondván: az igazság szeretet nélkül megbántást okozhat, s így kegyetlenség, de a szeretet igazság nélkül lázítás.

Az igazság nemcsak az én igazságom. Nyíri Tamás teológiai tanár mondta: az igazság mindig az egész – saját módján

mindenkinek igaza van. A szőlőmunkásokról szóló példabeszédben olvassuk, hogy a nap végén egyforma bért kap mindenki, az is, aki egész nap dolgozott, az is, aki fél napot, vagy csak egy órát (vö. Mt 20,1-16). Ez felháborodást váltott ki a munkások között, de a szeretet nem különböztet meg a teljesítmény alapján.

Az Isteni Irgalmasság vasárnapja van, s hálát adunk Istennek végtelen szeretetért, nagyvonalú megbocsátásáért. De vajon én tudok-e irgalmas lenni, megbocsátani, ha igazságtalanul megbántanak? A hívőnek utánoznia kell az irgalmas Istent.

A továbbiakban azt vázolta fel Laczkó Zsolt atya, hogy mit jelent a megbocsátás. Nem azt, hogy megbántottságomat múlt időbe teszem, nem beszélek róla, nem éreztetem a másikkal, nem akarom viszonozni. Minél mélyebb a megbántás, annál mélyebb a seb, annál hosszabb a gyógyulás, mely egy folyamat, egyenes irányú út, melynek lépései vannak. Először is vizsgáljam meg: kinek és mit bocsássak meg, lássam reálisan a helyzetet. Majd gondoljam végig, hogy mit várok a másiktól. Ha megbánja és bocsánatot kér – esetleg gondolhatom, hogy nem reális, nem őszinte, s akkor nekem felesleges megbocsátanom. Harmadik lépés: kire bízom a dolgot? Ki hajtsa be az igazságot? A barátok? Ismerősök? Nem igazán jó lépés. Bízom Istenre ezt, s Ő majd elrendezi a sértővel. Ha min-

dent odaadok Istennek, akkor nem várom, hogy mikor bünteti meg az illetőt. Szabad csak így tudok lenni.

A harag miatt kár keletkezik: vállalnom kell a kárt, ha kell, nem maradhatok áldozat vagy „mártír” – ez a negyedik lépés. A megbocsátáshoz nem kell a másik fél: Istennek odaadom, és Ő elrendezi. De a megbocsátás nem egyenlő a bizalommal. Ez utóbbihoz kell a másik fél is, tiszta lapot kell adnom neki, holott ő sértett meg. A harag a legrombolóbb érzés, sokan nem tudnak megbocsátani, sebeiket nyaldosák, áldozatnak érzik magukat, ők csak panaszkodnak, s így sosem gyógyulnak meg. Sokan pszichológiai értelemben is beteggé válnak.

Gondoljuk végig tehát, hogy tudunk-e irgalmasok lenni? Tanuljunk az irgalmasságot Istentől! Ha az őszinte gyónásban lerakjuk bűneinket, Ő nem fogja azokat felemlgetni.

Ma Tamás vasárnapja is van – fejezte be gondolatait vendégünk. Isten nem szidta meg Tamást, hogy nem hitt, hanem szeretettel, lépésről lépére gyógyította: jöjj, láss, tapints, higgy (ld. Jn 20, 26-29). Nekünk is kell gyógyítanunk, irgalmasoknak lennünk. Mekkora kincs az Úr Isten irgalma! Kérjük, hogy bocsásson meg, de merjünk nagyvonalúak lenni egymással!

Imaóránk után szokásunkhoz híven Szent II. János Pál pápa emlékhelye köré gyűltünk, hogy megemlékezzünk róla halálának évfordulóján, és közbenjárását kérjük.

Havas Lászlóné
Szent László-plébánia, Debrecen

Itthonról haza a csíksomlyói Szűz Anyához

Csíksomlyóról hazatérve a zarándok elcsöndesedik. Az elválás fájdalma elszomorítja, hiszen jó volt a Szűz Anya lábainál megpihenni, lerakni a terheket, együtt a többiekkel. Otthonában még a közös élmény lüktetését éli, hallja az „egy szívvel zengedezünk” éneket, de már csak a szíve énekel azzal az 1100 fős közösséggel, akik 2017. június 1-4-ig a Boldogasszony Zarándokvonattal utazva érkeztek a csíksomlyói Szűzanyához. És vele van az Úrfelmutatás lüktető csendjében a somlyói nyeregben összegyűlt közel egymillió zarándok, az állomásokon öt anyaként váró több száz határon túli magyar ember, a kertek alján virággal, zászlóval integető idős emberek könnytől csillogó tekintete.

A zarándokvonaton 350 fő fiatal is utazott, köztük többen a tengeren túlról érkeztek, ők talán még soha nem láttak ennyi magyar embert együtt imádkozni. Kötelességünk gyermekeinknek bemutatni a határon túli testvéreiket, hogy szeretetükkel segítsék megmaradásukat, amely szeretet ott születik meg bennük a „karéjban”. Eperjes Károly Kossuth-díjas és Jászai Mari-díjas magyar színművész egyik előadásában azt mondta, a határon túli magyarok olyanok nekünk, mint a kenyér héja, amely összetart bennünket. De ha leválik a héj, szétmorzszálódik a kenyér.

A június 1–4-ig tartó zarándoklat gazdag lelki programjai Székely János esztergom-budapesti segédpüspök, Felföldi László debrecen-nyíregyházi általános püspöki helynök, plébános, Burbela Gergely verbita, Timár Sándor Asztrik ferences szerzetes és Pálmai Árpád egyházzenesz gyönyörű énekhangjának is köszönhetőek, és természetesen nem utolsósorban a Misszió Tours Utazási Iroda professzionális szervezésének.

Négy napon keresztül az állomásokon a helyiek ünnepélyes fogadása mellett püspöki szentmisék koronázták meg zarándoklatunkat, így Nagyváradon, Gyimesbükkön, a 450 éves múltú fogadalmi csíksomlyói búcsún – amelynek szónoka dr. Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt – és Gyergyószentmiklóson. Sok irányból terhekkel indultunk el, de együtt érkeztünk

meg. Nem volt köztünk olyan zarándok, akit ne töltött volna el a Szentlélek kegyelme, és ez nem csak egy szlogen. Isten jelenléte kézzelfogható volt. Az átélt sok csoda között talán a legnagyobb az volt, amikor láttuk megnyílni a könnyes tekintetű zarándoktársaink szívét. Erről nem tudok többet írni. Van egy pont, amikor a szavak már csak botladoznak, és a szív elmerül Isten jelenlétében.

A 600 éves kegyszobor lábától hazafelé tartva a zarándoklatunk utolsó napján, június 4-én a gyergyószentmiklósi hívekkel nemcsak pünkösdi napját ünnepeltük. Ezt a napot (1920. június 4-ét, a trianoni békeszerződés megkötésének napját, amelyel Magyarország területének 2/3-részét

elcsatolták) 2010-ben a magyar országgyűlés a nemzeti összetartozás napjává nyilvánította. Nagy Zoltán, Gyergyószentmiklós polgármestere a pünkösdi szentmisén mondott rövid megemlékezésében üzenetét így fogalmazta meg: „Adjátok tudtára az otthonmaradtaknak, hogy itt, a megemlékezés helyszínén még mindig van szabad hely a nemzetünk erejében kértelkedők, vagyis a gyengék számára. Hiszen erős csak az lehet, akit hitének ereje elhoz ide, ahol a közös fohász, a Szentlélek egyesítő ereje egybekapcsolja azt, ami egykor szétszakadt és tölt el bizakodással, hittel, reménységgel.”

Kovács Ágnes

Sikerült!

Az Öröm-hír 2016. karácsonyi számában bemutattuk a Fülöp község határától 7 km-re, erdőben élő 16 gyermekes Maczó családot. A nehéz körülmények megváltoztatására gyűjtést szerveztünk a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyei Karitás szervezetén keresztül, amelynek köszönhetően 2,5 millió Ft pénzadomány, több teherautónyi ruhanemű, bútor, konyhai eszközök, könyvek érkeztek. A támogatásnak köszönhetően egy kisebb földterülettel, gazdasági épületekkel rendelkező ingatlant, valamint a szükséges háztartási gépeket vásároltuk meg. A Maczó család új otthonát Tapasztó János plébános áldotta meg 2017. május 13-án; a meghitt ünnepségen jelen volt Hutóczki Péter, Fülöp község polgármestere, Popovics Ferencné, a település iskolájának igazgatója és a szervezésben részt vevő önkéntes segítők.

Hálatalt szívvel mondunk köszönetet a Maczó család nevében minden jó szándékú adakozónak, köztük Hutóczki Péter polgármesternek, aki jelenlétével, támogatásával minden esetben a nehéz sorsú emberek mellé áll.

Voltak, akik az adománygyűjtést nem tartották jó ötletnek, nemtetszésüknek adtak hangot, attól tartva, hogy a család majd nem fogja megbecsülni az értük hozott áldozatot. De a beköltözés óta látva az igyekezetüket, bizton állíthatjuk, hogy megérte a fáradozást. 16 ember életét változtattuk meg, lehetőséget adva a gyerekeknek is egy igényesebb élethez, amely a továbbtanuláshoz, terveik megálmodásához is szükséges.

Az elmúlt héten egyik délután váratlanul ellátogattunk a családhoz, hogy az ingatlanhoz szükséges papírokat átadjuk. Meghatódtunk, mert az asztalon váza, benne frissen vágott virág, a konyhában patyolattisztaság és az asztalon lévő gyúrótablán a jó gazdasszony keze munkáját dicsérő száraztészta látványa fogadott bennünket. A ház átadása óta már ők is újíttok, alakítottok igényüknek megfelelően. Piroska, az édesanya mosolyogva mesélte el, hogyan vették

birtokukba az új otthonukat, a gyerekek első útja az iskolából hazatérve a fürdőszobába vezet, nézve, van-e már újra meleg víz.

Hálát adunk Istennek, hogy megmutatta nekünk a Maczó családot, hogy segíthettünk. Mindannyian, akik részt vettünk ebben a szolgálatban, nagy ajándékot kaptunk, hiszen: „Ha segí-

tesz másokon, az Téged is épít, többé, jobbá tesz. Nem tudsz úgy átvinni valakit a csónakodon a tulsó partra, hogy Te magad is meg ne érkezz.”

Kovács Ágnes

Szent László gyalogos zarándoklat

Szent László gyalogos zarándoklat indult 2017. május 11-én Gyomaendrőd-ről Nagyváradra, Dénes Zoltán újríró plébános vezetésével. A zarándokút a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye déli területein haladt át. A zarándokok közel 50 fővel május 13-án, a körösszegei várnál, az egykori domonkos kolostor közelében lépték át a határt, és folytat-

ták útjukat Nagyváradra, hogy május 14-én részt vegyenek a Szent László tiszteletére bemutatott ünnepi szentmisén és körmeneten.

A zarándokok útjukkal Szent László király oltalmába ajánlották a Kárpát-medence népei közti békét.

Sajtóiroda

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Egyházmegyei ünnep Szent László koponyaereklyéje jelenlétében

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye a Szent László-émlékévkben, június 24-én tartja központi ünnepségét Szabolcs községben, a magyar uralkodó által 1092-ben összehívott zsinat helyszínén.

Június 24-én 10 órakor fogadják Szent László koponyaacsont-ereklyéjét a szabolcsi földvár mellett felállított tábori oltárnál. 10.15 órakor a hívek katekézisen vehetnek részt. A 11 órakor kezdődő ünnepi szentmise főcelebránsa dr. Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek lesz. A szentmisén részt vesznek a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, a határon túli katolikus egyházmegyék püspökei, a Debrecen–Nyíregyházi egyházmegye papjai és hívei.

A szentmise után Potápi Árpád János, nemzetpolitikáért felelős államtitkár nyitja meg a szabadtéri oltárnál azt az emlékévi kiállítást, amelyet az érdeklődők a község központjában található Mudrány-kúriában ingyenesen megtekinthetnek.

A hívek a szentmise előtt és után is tiszteletüket tehetik Szent László király koponyaereklyéje előtt.

Az ereklyét az ünnepség előtti napon, június 23-án Gyórból Nyíregyházára szállítják, és nyilvános tiszteletadásra elhelyezik a Magyarok Nagyasszonya-társzékesegyházban. Az ereklye előtt 17 órától 21 óráig róhatjuk le tiszteletünket.

Sajtóiroda

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Zarándoklat Máriapócsra

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye búcsúja a hagyomány szerint július utolsó vasárnapján, az idén 30-án lesz Máriapócsra.

A búcsúra egyre több zarándok indul el gyalogosan vagy kerékpárral, információink szerint Újfehértóról, Napkorról, Nagykállóból, Mátészalkáról. Az egyházmegyei ifjúsági iroda szervezésében közel 50 fő Nyíregyházáról, Debrecenből pedig az egyházmegyei sajtóiroda szervezésében szintén közel ötvenen indulnak el gyalog és kerékpárral Máriapócsra. A már 29-én (szombaton) megérkező zarándokok éjszakai imavirrasztást tartanak a Kegyetemplomban. Vasárnap Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök fél 11 órakor mutatja be az ünnepi szentmisét a jelen lévő papokkal, majd délután 2 órakor pedig ünnepélyes litániával fejezik be zarándoklatot.

A máriapócsi római katolikus templomban a zarándoklat alatt (vasárnap fél 9-től fél 2-ig) folyamatos szentségimádás lesz. Így kívánunk lehetőséget adni a csendes, elmélyedt adorációra is.

Sajtóiroda

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Ministránstáborba várják a fiatalokat

Ezen a nyáron 8 és 16 év közötti fiúministránsok számára a tábor Debrecenben a Szent József Kollégiumban lesz július 24-29. között. A táboroztatás költsége 15.000.-Ft, amelyből 1/3 rész terheli a résztvevőt, a plébániát és az egyházmegyét.

Jelentkezni lehet június 17-ig Kálmán József ministráns- és hivatás-gondozó referensnél az alábbi elérhetőségek egyikén: joeatya@gmail.com vagy 30/539-2581.

Sajtóiroda

Debrecen–Nyíregyházi
Egyházmegye

A Szent László-év
központi ünnepséget
a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye
2017. június 24-én
SZABOLCS
községben tartja.

A szabolcsi földvár melletti
tábori oltárnál 10:15 ÓRÁTÓL KATEKÉZIS,
majd 11 ÓRÁTÓL ÜNNEPI SZENTMISE lesz.

*A szentmisét bemutatja Erdő Péter bíboros,
Magyarország prímása, esztergom-budapesti érsek,*
a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaival,
a határon túli katolikus egyházmegyék püspökeivel
és a papsággal.

**Erre a jelentős ünnepségre
mindenkit vár nagy szeretettel**

debrecen-nyíregyházi megyéspüspök

